

Plan Rozwoju Lokalnego

GMINY BARCZEWO

Lata 2004- 2006 do 2013

Spis treści

Wstęp	4
1. BARCZEWO CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA GMINY	5
1.1 Położenie, powierzchnia, ludność	5
1.2 Struktura własności	6
1.3 Środowisko przyrodnicze	7
2. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	8
2.1 Uwarunkowania ochrony środowiska	9
2.2 Turystyka	10
2.2.1 Obiekty turystyczne i agroturystyczne na terenie gminy Barczewo	10
2.2.2 Trasy rowerowe w gminie Barczewo	11
2.2.3 Szlaki kajakowe	12
2.2.4 Zabytki	13
2.3 Infrastruktura komunalna	16
2.3.1 Wodociągi i kanalizacja	16
2.3.2 Charakterystyka techniczna zabudowy i istniejące źródła ciepła	18
2.3.3 Komunikacja	22
2.3.4 Składowisko odpadów komunalnych	24
2.4 Identyfikacja problemów	25
3. SYTUACJA SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNA.....	26
3.1. Wielkość populacji	26
3.2. Poziom wykształcenia i jego specyfika	27
3.3. Rynek pracy, bezrobocie, trendy	27
3.4. Główni pracodawcy	31
3.5. Infrastruktura edukacyjna i ochrony zdrowia.....	33
3.5.1. Oświata	33
3.5.2. Ochrona zdrowia	36

3.5.3. Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe	41
3.6. Identyfikacja problemów	41
4. ZADANIA I OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ	
W ZAKRESIE ZIDENTYFIKOWANYCH PROBLEMÓW	42
4.1 Lista zadań	42
4.2 Oczekiwane wskaźniki osiągnięć.....	44
4.3 Realizacja zadań i projektów	45
4.4 Powiązanie projektów z innymi działaniami realizowanymi	
na terenie powiatu/województwa	52
5. SYTUACJA FINANSOWA LATA 2004 – 2006 i 2007 – 2013	54
5.1 Planowane inwestycje i źródła finansowania	55
6. SYSTEM WDRAŻANIA ORAZ MONITOROWANIA PLANU.....	60
7. SPOSOBY OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	62
8. ZAŁĄCZNIKI	65
9. RAPORT EWALUACYJNY REALIZACJI PROJEKTU	67

WSTĘP

Plan rozwoju lokalnego jest dokumentem programowym, który wielokierunkowo integruje potrzeby społeczności lokalnej. W swoich ustaleniach bazuje na dokumentach i programach planistycznych będących podstawą polityki regionu na poziomie krajowym, wojewódzkim jak i powiatowym. Zgodność Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Barczewo ze strategicznymi dokumentami planistycznymi jest warunkiem koniecznym do jego powstania i skutecznej realizacji. Systematyczne wdrażanie zadań przewidzianych w tym dokumencie ma osiągnąć w perspektywie czasowej założony cel strategiczny

Zrównoważony wielokierunkowy rozwój gminy Barczewo powodujący sukcesywną poprawę jakości życia mieszkańców poprzez pełniejsze wykorzystanie istniejących potencjałów gminy do rozwoju społecznego, gospodarczego, infrastrukturalnego i kulturowo-ekologicznego

Powołany przez Burmistrza Barczewa zespół osób do opracowania niniejszego dokumentu dokonał oceny stanu obecnego w poszczególnych obszarach działalności gminy. Dokonał identyfikacji problemów i na tej podstawie sformułował zadania do wykonania w latach 2004-2006 oraz poglądowo lata 2007- 2013. W oparciu o prognozowaną sytuację finansową Gminy Barczewo w poszczególnych latach, zostały określone własne możliwości finansowe oraz niezbędne wsparcie finansowe w ramach ZOPRR w kolejnych latach realizacji wyznaczonych zadań.

Szczególna uwaga została zwrócona na inwestycje przewidziane w latach 2004 – 2006 gdyż kolejny okres programowania wsparcia finansowego ze środków strukturalnych Unii Europejskiej (lata 2007 – 2013) będzie wymagał sporządzenia odrębnych dokumentów na szczeblu centralnym i krajowym a także lokalnym. Zakłada się również, że niewykonanie ustalonego harmonogramu zadań 2004 – 2006 z powodu braku wsparcia finansowego, przesuną jego wykonanie na lata następne.

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem ponadkadencyjnym, określającym cele i programy działań na kilka lat. Wymaga to ciągłej pracy nad podnoszeniem jego jakości. Proces

wdrażania jest złożonym przedsięwzięciem, towarzyszyć mu powinna ciągła ewaluacja na skutek uwzględniania obiektywnej informacji o jego przebiegu, skutkach i publicznym odbiorze. Aby to zapewnić niezbędne będzie dobre przygotowanie informacyjne oraz stała komunikacja społeczna.

1. BARCZEWO CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA GMINY

1.1 Położenie powierzchni, ludność.

Gmina Barczewo położona jest w środkowej części województwa Warmińsko Mazurskiego we wschodniej części Powiatu Olsztyńskiego przez Gminę przebiega droga Nr 16 łącząca cały obszar północny Polski z granicą wschodnią Polski i z Białorusią. Bezpośrednio sąsiaduje z miastem Olsztyn (14 km od centrum Olsztyna).

Powierzchnia 318,2 km².

Gmina Barczewo graniczy z następującymi gminami: Olsztyn, Biskupiec, Dywity, Dźwierzuty, Jeziorany i Purda. Miasto i gmina zajmuje powierzchnię ok.32000 ha, z tego ok.10000 ha stanowią lasy oraz ok.1500ha to jeziora i rzeki. Na terenie gminy znajduje się 30 sołectw, w skład których wchodzi 56 miejscowości. Miasto i gminę zamieszkuje 16144 mieszkańców, z tego 7489 w mieście Barczewo a na terenie gminy 8655. Gmina ma charakter typowo rolniczy. Na terenie gminy funkcjonują 953 indywidualne gospodarstwa rolne, w Łęgajnach znajduje się gospodarstwo ogrodnicze o dużym znaczeniu. W mieście poza instytucjami samorządowymi rozwija się drobna przedsiębiorczość i handel. W Barczewie znajduje się Powiatowy Dom Pomocy Społecznej oraz obwód drogowy Powiatowej Służby Drogowej. Są to instytucje o znaczeniu ponad lokalnym.

1.2 Struktura własności

Strukturę wielkości oraz własności poszczególnych kategorii gruntów i nieruchomości w Gminie Barczewo według stanu z czerwca 2004 r., przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj użytku [ha]	Razem	Gmina	Miasto [ha]	ANR Skarbu Państwa	Leśne Lasy Państwowe	Skarb Państwa	Osoby fizyczne gospodarstwa.	Osoby fizyczne	Inne
drogi	798,207	383,201	24,0062	21	117	230	10	3	10
inne tereny komunikacyjne	73	-	-	-	73	-	-	-	-
tereny kolejowe	97	-	-	-	-	97	-	-	-
tereny mieszkaniowe	536,186	31,6339	39,5524	48	9	5	210	162	31
zurbanizowane tereny niezabud.	56,7538	28,9523	13,8015	2	1	-	1	10	-
tereny przemysłowe	8,4425	0,1275	4,315	-	-	2	1	1	-
inne tereny zabudowane	35,4458	0,1873	12,2585	-	7	8	-	3	5
tereny rekreacyjno wypoczynkowe	23,2613	12,4643	7,797	-	1	-	-	-	2
grunty orne	11565	79,1505	78,8228	3359	244	42	5694	102	1966
użytki zielone	4385,99	34,3595	23,6313	1308	327	10	2150	241	292
sady	122,782	0,782	-	1	-	39	57	8	17
nieużytki	1633,1	19,3756	12,7293	396	501	4	498	107	95
las, grunty zadrzewione	10822,3	33,2031	2,1295	360	9510	1	750	62	104
użytki kopalne	3,2847	3,2847	-	-	-	-	-	-	-
grunty pod wodami	1705,89	4,734	0,1516	1449	10	63	48	80	51
tereny różne	44,4006	0,4006	-	-	33	-	1	-	10
Razem	31911,1	631,856	219,195	6944	10833	501	9420	779	2583

Dane: Urząd Miejski w Barczewie Referat Gospodarki Gruntami lipiec 2004

1.3 Środowisko przyrodnicze

Teren gminy jest pofałdowany. Około 5% powierzchni gminy zajmują jeziora są to między innymi: Umląg, Kierzlińskie, Kiermas, Tumiańskie, Dobrąg, Pisz, Orzyc, Dłużek i Bartołt Wielki. Przez teren gminy przepływa rzeka Kiermas i Pisa, która wypływa z jeziora Pisz przez Barczewo do jeziora Wadąg.

Wody na terenie gminy Barczewo to głównie malowniczo położone jeziora, często z zalesionymi brzegami o urozmaiconej linii brzegowej. Charakteryzują się różnorodnością gatunków ryb, roślinnością wodnej i szuwarowej, ptactwa wodnego i ssaków żyjących w tym środowisku. Są to jeziora pochodzenia polodowcowego. 25 jezior ma powierzchnię większą niż 5 ha. W zachodniej części gminy znajduje się największe pod względem powierzchni jezioro Wadąg – 494,5 ha. Jest to jezioro rynnowe o rozwiniętej linii brzegowej z trzema zadrzewionymi wyspami, których łączna powierzchnia wynosi 4 ha.

Drugim pod względem wielkości jest jezioro Pisz (Pisa), o powierzchni 208,6 ha. Maksymalna głębokość jeziora wynosi 25,2 m. Posiada ono rozwiniętą linię brzegową z licznymi półwyspami i zatokami. W środkowej części jeziora znajduje się duża zalesiona wyspa – Piski Ostrów (Przejma) wypiętrzona ponad 20 m nad lustro wody. Wyspa dzieli jeziora na dwa płosa: zachodnie i wschodnie.

Do większych jezior zaliczyć należy Dobrąg, Tumiańskie, Umląg i jezioro Kierzlińskie (Ar Duży), które jest najgłębszym jeziorem Pojezierza Olsztyńskiego – 44,5 m głębokości. Jest to jezioro rynnowe położone około 5 km na południowy wschód od Barczewa. Oprócz wymienionych na terenie gminy jest wiele mniejszych. Główną rzeką przepływającą przez obszar gminy jest Pisa Warmińska, znana w kraju jako jedyna rzeka nosząca cztery różne nazwy na poszczególnych odcinkach. Zanim rzeka wpłynie do jeziora Dadaj nosi nazwę Dymier, na odcinku między jeziorem Dadaj a Tumiańskim – Dadaj, odcinek od jeziora Pisz do jeziora Wadąg to rzeka Pisa i wreszcie między jeziorem Wadąg a rzeką Łyną, do której wpada, nosi nazwę rzeki Wadąg. Drugą co do wielkości jest lewobrzeżny dopływ Pisy Warmińskiej, rzeka Kiermas, długości około 47 km. Również i ta rzeka zmienia wielokrotnie swoją nazwę. W górnym biegu nosi nazwę Kalwa, następnie Kośno, Kanał Kiermas i jako Kiermas wpada do Pisy.

Wśród wielu gatunków roślinności wodnej i nadbrzeżnej najczęściej spotkać możemy: grązel żółty, grzybień, strzałkę wodną, moczarkę kanadyjską, pałkę szerokolistną i sitowie, na miłośników wędkarstwa czeka płoć, sandacz, sielawa, leszcz, szczupak, węgorz, sum, sieja czy okoń.

Lasy stanowią około 30% powierzchni gminy. Dawna puszcza z przewagą drzew liściastych porastająca niegdyś te obszary, przemieniła się w lasy mieszane ze zdecydowaną przewagą sosny. Dominującym typem siedliskowym – stanowiącym prawie 50% powierzchni jest bór mieszany świeży. Oprócz sosen, świerków, brzoź, olch, dębów szypułkowych czy modrzewia europej-

skiego można spotkać drzewa rodem z Ameryki Północnej takie jak dąb czerwony, wejmutkę czy daglezię.

Występują tu jelenie, sarny, danielle, dziki, borsuki, lisy, jenoty, kuny (tumak i kamionka), gronostaje, łasice i zające. Można także spotkać żmiją zygzakowatą. Ciekawostką dla miłośników przyrody może się okazać występujący tutaj czarny bocian czy nawet ryś.

Bogactwo jezior, rzek i lasów stanowi dogodny warunki gniazdowania tak rzadkich ptaków jak orzeł bielik czy orlik krzykliwy. Z drapieżnych gniazduje tu również jastrząb, błotniak, kania czarna, myszołów, krogulec, kobuz. Można spotkać sowę uszatkę, włośchatkę, płomykówkę i puszczyka. Na terenach podmokłych i jeziorach żyją łabędzie, czaple, kormorany, perkozy, wiele gatunków kaczek, łyski, mewy, rybitwy, bąki, bekasy, trzciniaki, zimorodki. Gnieźdzą się również żurawie. Nad wodami często spotykane są wydry, bobry i norki amerykańskie.

Na polach spotykane są kuropatwy i przepiórki. Prócz bociana białego, dość powszechnie występującego, gniazduje też płochliwy bocian czarny. To tylko nieliczne gatunki ptaków, które gniazdują na terenie naszej gminy. Część z tych ptaków: bielik, orlik krzykliwy, sowa włośchatka, gągoł, kureczka nakrapiana, kureczka zielona wpisane są do Czerwonej Księgi.

Na obszarze gminy znajdują się stanowiska pomników przyrody:

- dęby w Lesznie;
- rezerwat cisów w Ramsowie;
- stanowisko pióropusznika strusiego w Barczewie, wzdłuż rzeki Orzechówki;
- dąb w Marunach;
- stanowisko pełnika europejskiego w Marunach;
- dwa dęby w Skajbotach;
- cztery dęby w Leśnictwie Barczewko.

2. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Gmina Barczewo jest jedną z 12 gmin należących do powiatu ziemskiego olsztyńskiego z siedzibą w Olsztynie. Miasto Barczewo należy do grupy miast o ilości mieszkańców do 10 tys. Położone jest w bezpośrednim sąsiedztwie Olsztyna, na ważniejszych trasach komunikacji drogowej, kolejowej i ciągu turystycznego zachód – wschód (droga- krajowa Nr 16). Gmina Barczewo charakteryzuje się przeciętną koncentracją, na jednostkę osadniczą przypada ok. 148 mieszkańców.

Warunkiem rozwoju jednostek osadniczych jest zachowanie wymogów wynikających z zasad ochrony środowiska. W Barczewie istniejąca zabudowa miejska charakteryzuje się niską intensywnością. Podstawą identyfikacji problemów zagospodarowania przestrzennego gminy Barczewo była analiza stanu istniejącego przeprowadzona na etapie diagnozy stanu gminy. Celem zagospodarowania przestrzennego gminy Barczewo jest osiągnięcie wszechstronnego rozwoju, szczególnie w

aspekcie jakościowym, zapewniającym poprawę warunków życia mieszkańców przy zachowaniu równowagi między aktywnością gospodarczą a ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego. (Z zachowaniem właściwych relacji między celami szczegółowymi, wyrażającymi aspekty ekonomicznego i społecznego rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem wzmocnienia funkcji Barczewa).

Podstawą realizacji polityki przestrzennej jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i Gminy Barczewo powołanego Uchwałą Nr XLIV/354/2001 Rady Miejskiej w Barczewie z dnia 28 grudnia 2001r. W studium wyznaczono obszary objęte obowiązkiem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W ramach tych ustaleń sporządza się sukcesywnie kolejne plany zagospodarowania przestrzennego dla wyznaczonych terenów. Miasto i Gmina Barczewo przyjmuje rozwój zrównoważony jako podstawę inicjowania i kontroli działań planistycznych, definiujących przeznaczenie terenów na określone cele i ustalających zasady ich zagospodarowania. Polityka ich osiągnięcia to przygotowanie terenów i ofert lokalizacyjnych pod różnego rodzaju działalności gospodarcze i usługowe oraz tworzenie systemu preferencji dla rozpoczynających działalność gospodarczą. Zasoby naturalne przyrody i dziedzictwa kulturowego, zachowanie walorów krajobrazowych i estetycznych oraz efektywność ich wykorzystania stanowią podstawę rozwoju gospodarczego miasta i gminy Barczewo.

2.1 Uwarunkowania ochrony środowiska

Jedną z podstawowych grup problemów jest zanieczyszczenie środowiska wynikające z braku rozwiązań systemowych, przede wszystkim w gospodarce ściekowej, jak i odpadami stałymi oraz wykorzystywaniem w ciepłownictwie tradycyjnych nośników energii. Dotyczą zwłaszcza:

Zanieczyszczenia wód i gleb. Wynika z braku sieci kanalizacyjnej na terenach wiejskich, w tym wykorzystywanych rekreacyjnie oraz niezadawalającej efektywności oczyszczalni ścieków na terenach byłych PGR-ów /Niedźwiedź, Szynowo/

Zanieczyszczenia atmosfery, Powodowane tzw. "niską emisją" w związku z wykorzystaniem tradycyjnych nośników energii oraz ruchem kołowym.

Zanieczyszczenie środowiska wynika z braku kompleksowych rozwiązań w gospodarce odpadami niebezpiecznymi.

Zagrożenia obszarów cennych przyrodniczo w związku z wzrastającą presją urbanizacyjną (osadnictwo, działalność usługowa), w tym zwłaszcza żywiłowy rozwój zabudowy letniskowej w bezpośrednim sąsiedztwie jezior w tym szczególnie w obszarach bez dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczania ścieków.

Zaburzenia harmonii krajobrazu m.in. na skutek występowania obiektów degradujących krajobraz np.: linie energetyczne, wyrobiska, obiekty przemysłowe, itp., oraz obiekty niskiego standardu zabudowy lotniskowej.

2.2 Turystyka

Układ dróg wśród lasów i małych miejscowości umożliwia zorganizowanie pieszych i rowerowych wycieczek. Warunki naturalne przyczyniły się do powstania w gminie Barczewo wielu gospodarstw agroturystycznych, placów kempingowych, zajazdów i domów wypoczynkowych. Przystąpienie do Unii Europejskiej stwarza możliwość otrzymania środków finansowych na rozwój tego typu turystyki powinno to w sposób znaczący wpłynąć na jakość i ilość jednostek specjalizujących się w usługach turystycznych. Wiele gospodarstw rolnych w wyniku przekwalifikowania się na usługi turystyczne zdołało stworzyć wspaniałe miejsca odpoczynku, a dzięki odpowiedniej promocji jest już bardzo popularna wśród gości z Polski i z zagranicy. Wspomnieć tu można np. pensjonat w Kierzbuniu czy też Janczary – gospodarstwo agroturystyczne państwa Olejnik. Oba gospodarstwa wydają przy pomocy gminy foldery informacyjne i mają swoje strony internetowe. Również pola namiotowe i kempingowe np. w Tumianach cieszą się coraz większą popularnością, ze względu na rosnącą jakość usług towarzyszących: wypożyczalnia sprzętu wodnego, moło, możliwości zorganizowania imprezy okolicznościowej, prąd, łaźienki, prysznic, sklepik itp. Na terenie miasta i gminy znajdują się hotele i motele w miejscowościach: Barczewo, Kromerowo, Wójtowo, Dadaj, Tumiany i Zalesie.

Warunki naturalne umożliwiają nie tylko stworzenie bazy noclegowej i gastronomicznej ale również utworzenie ciekawych tras rowerowych, kajakowych i konnych.

2.2.1 Obiekty turystyczne i agroturystyczne na terenie gminy Barczewo.

lp	nazwa, adres	Otoczenie		wyposażenie sportowo - rekreacyjne
		jeziora, rzeki	Las	
1	„Apex Land” – Hotel, Kromerowo	jeziora: Dobrag – 5km Dadaj – 9 km	1 km	bilard, wypożyczalnia rowerów, wypożyczalnia sprzętu wodnego, pokój i plac zabaw dla dzieci, restauracja, kawiarnia / bar, dyskoteka, sala konferencyjna, stacja benzynowa, imprezy okolicznościowe, 23 miejsca noclegowe,
2	„Star Dadaj” – Hotel, Dadaj	jez. Dadaj	Dokoła	hotel, domki kempingowe, pole, namiotowe, restauracja, parking, sala konferencyjna, basen kryty, kąpielisko wypożyczalnia rowerów i sprzętu wodnego, kort tenisowy, sauna, bilard, miejsce na ognisko, jazda konna, przejażdżki bryczką, imprezy okolicznościowe
3	„Zalesie” – Dom wczasowy, Zalesie	jez. Orzyc – 30m rzeka Pisa	20 m	hotel, domki kempingowe, restauracja, parking, sala konferencyjna, wypożyczalnia sprzętu wodnego, kąpielisko, kort tenisowy, bilard, plac zabaw dla dzieci, miejsce na

				ognisko, sauna, solarium, siłownia, gabinet odnowy biologicznej, 120 miejsca noclegowe
4	„Dom pod Lipami” – gospodarstwo agroturystyczne, Mokiny		w pobliżu	pokoje, pole namiotowe, sala konferencyjna, parking, wypożyczalnia rowerów i sprzętu wodnego, pokój i plac zabaw dla dzieci
5	Pole namiotowe, Tumiany	jez. Tumiańskie	Dookoła	kąpielisko, telefon, miejsce na ognisko, wypożyczalnia sprzętu wodnego
6	„Miros” – gościniec, Barczewo			Parking, 55 miejsca noclegowe
7	Kwatery agroturystyczne, Leszno	jeziora: Krzywek – 300, Pieczyso – 500 m	400 m	boisko, sauna, solarium, bilard, tenis stołowy, wypożyczalnia sprzętu wodnego, konie, kąpielisko, plaża, parking
8	„Janczary” – gospodarstwo agroturystyczne, Barczewko	jez. Wadąg – 300 m	10 m	ścieżki zdrowia, boisko, wypożyczalnia rowerów i sprzętu wodnego, pokój zabaw dla dzieci, sala, konferencyjna, staw rybny, konie biesiady, imprezy okolicznościowe, 20 miejsca noclegowe
9	„Ranczo Bartoły” – stadnina koni, Bartoły Małe	jeziora : Tumiańskie, Bartoły Mały, Pisz, Dłużek, Sapłaty	w pobliżu	Kąpielisko, wypożyczalnia rowerów i sprzętu wodnego, konie, staw rybny
10	„Dom gościnny Bogdany” – kwatery agroturystyczne, Bogdany	jez. Bogdańskie – 200 m Umląg – 1,5 km	200 m	boisko, tenis stołowy, wypożyczalnia, rowerów i sprzętu, wodnego, sala konferencyjna, kąpielisko, plaża, parking, 18 miejsc noclegowych
11	„Gościniec Dadaj”	jez. Dadaj	100 m	boisko, wypożyczalnia rowerów i sprzętu wodnego, ścieżka zdrowia, pokój zabaw dla dzieci, kąpielisko, konie, 18 miejsc noclegowych
12	„Stadnina koni”, Kierzbuń	rzeka Dadaj jez.: Rasząg, Gębor Duży, Gębor Mały, Tumiańskie, Piskie, Dłużek, Bartoły Wielki, Dadaj	w pobliżu	sauna, siłownia, boisko, tenis stołowy, plac zabaw dla dzieci, wypożyczalnia rowerów, konie, imprezy, okolicznościowe, park, 65 miejsc noclegowych
13	Gospodarstwo agroturystyczne, Zalesie	jez. Orzyc 500 m rzeka Pisa	1 km	
14	„Stary Folwark”- ośrodek wypoczynkowy, Tumiany	jez. Tumiańskie	dookoła	imprezy okolicznościowe, biesiady
15	Kwatery agroturystyczne, Ramsowo	Jeziora . Dadaj –1 km, Dobrag – 1 km	400 m	
16	„Hier – man” – motel, Wójtowo		w pobliżu	punkt gastronomiczny, 44 miejsca noclegowe

2.2.2 Trasy rowerowe w Gminie Barczewo

Trasa zielona liczy 27 km, biegnie z Barczewa przez Mokiny, Bogdany, Kaplityny, Łęgajny, Barczewko, Barczewo. Po drodze warto zobaczyć: zabytkowy dworek i kaplicę w Mokinach, kościół z XIV wieku w Barczewku, liczne przydrożne kapliczki oraz ostoję ptactwa wodnego nad jeziorem bogdańskim.

Trasa biegnie przez teren pofałdowany z kilkoma większymi wzniesieniami, które stanowią doskonałe punkty widokowe. Drogi gruntowe i asfaltowe o małym natężeniu ruchu (odcinek między Mokinami a Bogdanami dla wprawionych turystów).

Trasa niebieska liczy 33 km, biegnie z Barczewa przez kolonie Maruny, Szynowo, Radosty, Lamkowo, Lamkówko, Barczewo. Trasa jest pofałdowana, biegnąca terenami leśnymi, drogi gruntowe i asfaltowe o małym natężeniu ruchu.

Trasa żółta liczy 35 km.

Biegnie z Barczewa przez Kierzliny, Studzianek, Tumiany, Kierzbuń, Bartoły Wielkie, Odryty, Jedzbark, Studzianek do Barczewa.

Po drodze warto zobaczyć: młyn wodny w Klimkowie, mini galerię w Kierzbuniu, kościół z XVI wieku w Bartołtach Wielkich, kościół z XX wieku w Jedzbanku oraz liczne kapliczki przydrożne. Trasa należy do bardzo malowniczych ze względu na liczne punkty widokowe na jeziora: Kiermas, Kierzlińskie, Kielynek, Pisz, Tumiański i Dłużek.

Trasa czerwona liczy 60 km.

Biegnie z Barczewa przez Lamkówko, Lamkowo, Stare Włóki, Próle, Wipsowo, Dadaj, Niedźwiedź, Ramsowo, Wipsowo, Czerwony Bór, Zalesie do Barczewa.

Po drodze warto zobaczyć: obserwatorium satelitarne w Lamkówku, kościół z XVIII wieku w Lamkowie, kościół z XVIII wieku w Ramsowie, ścieżkę dydaktyczną w Wipsowie, chałupę warmińską w Lamkowie. Trasa jest pofałdowana z licznymi wzniesieniami, punktami widokowymi, drogi gruntowe, leśne i asfaltowe o małym natężeniu ruchu.

Przedstawione trasy są oznakowane. Łączna ich długość wynosi około 200 km.

2.2.3 Szlaki kajakowe

Na terenie gminy funkcjonują następujące szlaki kajakowe:

szlak kajakowy 1

jezioro Dadaj do rzeki Dadaj następnie jezioro Tumiańskie do jeziora Pisz stąd do rzeki Pisy i następnie jeziora Wadąg. Długość tego szlaku wynosi około 40 km.

szlak kajakowy 2

jezioro Bogdańskie do rzeki Kiermas stad do jeziora Umląg, następnie rzeką Kiermas do jeziora Kiermas dalej rzeką Kiermas do rzeki Pisa następnie jezioro Wadąg i rzeka Wadąg.

szlak kajakowy 3

Zalesie – jezioro Orzyc do jezioro Orzyc Mały następnie jezioro Pisz do rzeki Pisy stąd do jeziora Orzyc i Zalesia

Ciekawe miejsca na szlakach: Dom Gościnny w Bogdanach, Muzeum Feliksa Nowowiejskiego w Barczewie, Synagoga w Barczewie, kościół św. Anny w Barczewie, kościół św. Andrzeja w Barczewie. Liczne ośrodki wczasowe przy jeziorze Dadaj, młyn wodny w Klimkowie, camping w Tumianach, Stary Folwark w Tumianach, pole namiotowe „Oaza” w Zalesiu, ośrodek wczasowy w Zalesiu.

2.2.4 Zabytki

W centrum, na niewielkim rynku stoi neogotycki ratusz z XIX wieku, odbudowany po pożarze w 1980 roku. Zachowały się fragmenty średniowiecznych murów obronnych z XIV i XV wieku i baszty najlepiej widoczne od strony więzienia. Pozostałe fragmenty znajdują się wzdłuż ulic Grunwaldzkiej i Traugutta oraz przy kościele św. Andrzeja.

Przy ulicy Mostowej znajduje się fragment bramy miejskiej z końca XIV wieku. Kościół św. Andrzeja Apostoła wraz z konwentem, zbudował w 1326 roku biskup Warmiński Eberhard dla braci mniejszych z prowincji saskiej. Rozbudowany w latach 1380-1390 w stylu gotyckim stanowił kiedyś południowe skrzydło czworobocznej budowli klasztornej z wewnętrznym dziedzińcem.

W roku 1594 na zlecenie kardynała Andrzeja Batorego dobudowano kaplicę św. Antoniego, w której umieszczono, jedno z najpiękniejszych dzieł renesansu na Warmii – nagrobek Andrzeja Batorego i jego brata Baltazara wykonany przez Wilhelma i Abrahama van der Block w 1598 roku. Kościół na przełomie XVI i XVII wieku, był przebudowany. Posiada bogaty wystrój wnętrza z XVII i XVIII w., w tym osiem barokowych ołtarzy i rokokową ambonę. W posadzce kościoła widnieje płyta nagrobna biskupa warmińskiego Piotra Tylickiego z 1655 roku. Ponadto w chórze zachowały się doskonałe wykonanie renesansowe, rzeźbione stalle zakonne o cechach manieryzmu niderlandzkiego z początków XVII wieku. W latach 1959-1960 kościół został odremontowany. W 1982 roku, po 172 latach nie obecności, do klasztoru w Barczewie powrócili w ojcowie bernardyni. Kościół ten jest budowlą w stylu gotycko – renesansowym, stanowiącym zabytek klasy „0”.

Kościół św. Anny i św. Szczepana leżący w północnej części miasta jest późnogotyckim kościołem parafialnym, którego budowę ukończono w 1386 roku. Dziś stanowi zabytek architektury sakralnej grupy I. Kościół ulegał uszkodzeniu w skutek pożarów i z tego powodu wielokrotnie był przebudowywany. Pierwszy raz w 1414 roku, i w okresie wojny trzynastoletniej (1454-1466). Po

pożarze w 1544 roku, kościół uzyskał nowe sklepienie siatkowe i sieciowo-gwiazdziste. W 1798, po kolejnym pożarze w trakcie odbudowy wieża otrzymała kwadratowy kształt, gdzie zwieńczona została blaszanym hełmem i chorągiewką z datą 1800. W 1894 roku, dokonując restauracji świątyni dobudowano od strony wschodniej prezbiterium. Dziedziniec otoczony jest murem z trzema dużymi bramami i pięcioma furtami, kutymi z żelaza. Wnętrze kościoła stanowi trójnawowa hala o pięknych sklepieniach sieciowych, kryształowych i gwiazdzistych. Wystrój wnętrza kościoła łączy ze sobą elementy barokowe i neogotyckie. Godne polecenia są organy z 1700 roku, stalle, chór, ołtarz główny i boczne ołtarze oraz freski ściennie na ścianie północnej i południowej prezbiterium. Cennym zabytkiem kościoła jest gotycki krucyfiks z ok. 1500 roku. Przy kościele znajduje się wybudowana w 1821 roku plebania.

Przy ulicy Grunwaldzkiej, w zakolu Kanału Młyńskiego, stoi neogotycki kościół ewangelicko – augsburski. Pod jego budowę, Król Fryderyk Wilhem III, w 1847 roku, podarował gminie ewangelickiej mały ogród należący do klasztoru franciszkańskiego. Kościół wraz z plebania wybudowano w 1871 ze składek pastorów ewangelickich zebranych w Niemczech. Wyposażenie świątyni było skromne i składało się z organów, drewnianych ławek, ambony i małego ołtarza. Jego wnętrze wyróżniała prostokątna tablica upamiętniająca zmarłych w pierwszej wojnie światowej za ojczyznę należących do gminy ewangelickiej. W 1945 roku, po wysiedleniu z miasta mieszkańców wyznania ewangelickiego i ostatniego pastora kościół i plebania zostały przejęte na rzecz Skarbu Państwa. Przed oddaniem świątyni na potrzeby Muzeum Warmii i Mazur zniszczono część wyposażenia, między innymi zdewastowano organy i dzwony. Obecnie budynek służy za składnicę zabytków ruchomych i należy do Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie.

Kościół więzienny zwany wcześniej kaplicą, wybudowany został w stylu neogotyckim po 1800 roku. Początkowo znajdował się po zewnętrznej stronie murów więziennych. Stanowi typowy obiekt budownictwa sakralnego, jednokondygnacyjny z wieżą nad wejściem głównym. Budynek jest murowany z cegły czerwonej-starej o ścianach ozdobionych freskami – zanikającymi. Posadzka z płytek kamiennych i cegły czerwonej. Zachowała się w dobrym stanie ambona, empora chórowa, ornamenty polichromii. W zarząd kościół został przekazany w 1950 roku. Do roku 1989 służył jako magazyn wyrobów gotowych. Obecnie jest jedynym w Polsce obiektem sakralnym znajdującym się w obrębie murów więziennych. W czerwcu 1998 roku metropolita warmiński abp Edmund Piszc dokonał konsekracji kościoła pod wezwaniem św. Dyzmy, czyli Dobrego Łotra – patrona więźniów.

Synagoga – zwana bożnicą żydowską przy ul. T. Kościuszki wybudowana została w 1847 w stylu neoklasycyzmu. Jest budynkiem dwukondygnacyjnym z salą modlitwy skierowaną na wschód od rzeki, płaskim sufitem i posadzką z płytek ceramicznych oraz chórem wspartym na dwóch słupach z drewnianą balustradą. W roku 1937 gmina żydowska sprzedała synagogę w ręce prywatne. Pod koniec 1938 roku w budynku synagogi odbywały się zajęcia modelarsko-

warsztatowe. Mimo, że w latach 1941-1945 w synagodze przetrzymywano więźniów, to w większości zachowały się święte przedmioty i księgi. Ocalała synagoga przez kolejne dziesięciolecia niszczała. W 1975 roku przekazano ją Muzeum Warmii i Mazur, a następnie подарowano Stowarzyszeniu Społeczno-Kulturalnemu „Pojezierze”. W latach 1980-1996 w tym miejscu mieściło się Centrum Tkactwa Warmii i Mazur. Obecnie znajduje się tu galeria sztuki prowadzona przez członków Stowarzyszenia „Pojezierze”.

Zamek Biskupi pochodzący z ok. 1325-1329 roku znajdował się w północno-wschodniej części miasta. Jego budowę rozpoczął biskup Jan II Stryprock a dokończył w 1380 biskup Henryk III Sorbom. Była to budowla dwukondygnacyjna broniona przez staw młyński i rzekę Pisę oraz od południa kwadratową wieżę, a po obu przeciwnych stronach istniał mur. Zamek Biskupi wpasowano w system obronny miasta, gdzie stanowił najcenniejsze jego ogniwo. W zamku urzędował burgrabia, a ponadto mieściły się pokoje urzędowe i mieszkalne oraz refektarz i kaplica. Wielokrotnie niszczone przez pożary i odbudowywany. Po pożarze, który miał miejsce w maju 1798 zamku nie odbudowano. W większości zamek został rozebrany, a skrzydło mieszkalne przebudowano na szkołę ewangelicką w 1826 roku.. Dzisiaj służy jako pomieszczenia produkcyjne.

W mieście znajduje się Muzeum biograficzne urodzonego 7 lutego 1877 roku w Barczewie kompozytora Feliksa Nowowiejskiego. Muzeum czynne jest w budynku przy ul. Mickiewicza 13, miejscu na którego znajdował się rodzinny dom Nowowiejskich. Muzeum otwarto 15. lipca 1961 roku w pięćdziesiątą rocznicę prawykonania „Roty” na krakowskich błoniach.

Kapliczki przydrożne to najczęściej spotykany składnik krajobrazu warmińskiego. W większości stanowią charakter wotywny. Przy ul. Warmińskiej znajduje się najstarsza, pochodząca z początku XVII wieku, kapliczka dwukondygnacyjna. Na terenie dekanatu barczewskiego znajdują się liczne zabytkowe przydrożne kapliczki pochodzące z różnych okresów naszej historii i dlatego są one nieodzownym elementem krajobrazu Gminy Barczewo.

W pobliżu kościoła św. Anny, przy ulicy Klasztornej zachowały się dwa spichrze, biały i czerwony. Godna polecenia jest także neogotycka wieża ciśnień z 1907 roku oraz pochodzący z tego samego okresu budynek szkoły, zlokalizowany przy ulicy Wojska Polskiego 2.

Niewątpliwą atrakcją turystyczną jest zespół ponad 60 domów i kamieniczek, przeważnie neoklasycystycznych pochodzących z XIX wieku, znajdujących się przy ulicach: Grunwaldzkiej, Mickiewicza, Traugutta i Wojska Polskiego.

Turyści odwiedzający Gminę Barczewo mogą zobaczyć również:

- Górę Krzyżową leżącą dwa kilometry od Barczewa w kierunku Zalesia nad rzeką Pisą. To według źródeł historycznych, miejsce staropruskiego grodziska. Jak głosi wieść, góra ta jest połączona podziemnym tunelem z kościołem świętego Andrzeja Apostoła. Była to droga ucieczki przed najeźdźcami.

- dworek i park ze stawem oraz ruiny kapliczki przydworskiej w Kierzuniu.
- młyn wodny, stary cmentarz oraz elektrownia wodna w Klimkowie.
- barokowy Kościół pod wezwaniem Św. Jakuba w Bartołtach Wielkich.
- Kanał Świętej Elżbiety nieopodal Silic.

2.3 Infrastruktura komunalna

2.3.1 Wodociągi i kanalizacja

Gmina Barczewo posiada niski poziom wyposażenia infrastrukturalnego. W dziedzinie zaopatrzenia w wodę tylko około 50% gospodarstw domowych posiada dostęp do wodociągów zbiorowych, wskaźnik podłączeń gospodarstw domowych do kanalizacji sanitarnej jest jeszcze niższy. Ogółem zinwentaryzowane sieci główne wynoszą około 62 km, a przyłącza blisko 31 km. Do dnia dzisiejszego na terenie miasta eksploatowane są instalacje wodne wykonane w latach przedwojennych.

Poniżej w tabeli podano miejscowości w gminie wyposażone w infrastrukturę wodociągową.

Lp.	Miejscowość	SUW/rok powstania	Studnie głębinowe	Sieci i przyłącza wodociągowe	Ilość odbiorców
1	2	3	4	7	9
1	Barczewo	1 szt. / 1912 modernizacja 1985	3 szt.	Sieć - 15,5 km w tym : 7,0 km – żeliwo ponad 50 lat 2,0 km – AC – ok. 30 lat 2,0 km - stal ok. 30 lat 4,5 km - PCV – ok. 20 lat od Ø 80 do Ø 300 Przyłącza – 12,5 km	922
2	Barczewko	1 szt. / 1976	2 szt.	Sieć główna – 4,5 km Ø 90 do Ø 110 PCV Przyłącza – ok. 2,0 km Ø 15 do Ø 32 stal - 1976	118
3	Ramsowo	1 szt./1975	2 szt.	Sieć główna – 4,3 km Ø 80 stal i PCV Przyłącza – ok. 1,8 km Ø 15 do Ø 50 stal 1975	132
4.	Łęgajny	-	-	Sieć główna – 4,0 km Ø 90 do Ø 160 PCV Przyłącza – ok. 3,0 km Ø 15 do 32 stal	179
5.	Wójtowo 1995- 2000	-	-	Sieć główna – 6,8 km Ø 90 do Ø 110 PCV Przyłącza – ok. 4,5 km Ø 20 do Ø 32 PE	238
6.	Nikielkowo 1985	-	-	Sieć główna – 4,0 km Ø 90 do Ø 110 PCV Przyłącza – ok. 1,5 km Ø 20 do Ø 40 stal , PE	97
7.	Ruszajny	-	-	Sieć główna – 1,7 km Przyłącza – 0,9 km	
8.	Wipsowo	1 szt. /1998	1 szt.	Sieć główna – 5,8 km Przyłącza – ok. 2,5 km	149

9.	Kaplityny	1sz./1998	2 szt.	Sieć główna – 6,0 km Przyłącza – 0,6 km	37
10.	Niedźwiedź	1 szt.	3 szt.	Sieć główna – 2,0 km Przyłącza – ok. 1 km	62
11.	Dađaj	1 szt.	1 szt.	Sieć główna – 0,2 km Przyłącza – 0,2 km	21
12	Kromerowo 2002	-	-	Sieć główna – 2,2 km Przyłącza – 0,75 km	26
13.	Wróćikowo / Stare Wróćikowo	-	-	Sieć główna – 2,0km Przyłącza – 0,13 km	
14.	Ramsówek 2001	-	-	Sieć główna – 1963 mb Ø 90 PCV Przyłącza – 442 mb Ø 40 PE	
15.	Razem	7 szt.	14 szt.	Sieci główne ok. – 62,0 km Przyłącza – ok. 31,0 km	2001

Powyższe zestawienie wskazuje na konieczność systemowego inwestowania w zakresie zaopatrzenia w wodę gospodarstw domowych w miejscowościach gminy jak również wyznaczają priorytetowy kierunek inwestycyjny w gminie.

W celu optymalnego i poprawnego rozwiązania tego problemu w 2003 opracowano program zwodociągowania Gminy Barczewo w oparciu o istniejące studnie oraz docelowe połączenia poszczególnych istniejących wodociągów. Jednoczenie planuje się pierścieniowanie zewnętrznej sieci wodociągowej. Ma to na celu racjonalne gospodarowanie zasobami wody w poszczególnych ujęciach wodociągowych. Część małych ujęć będzie można na stałe wyłączyć z eksploatacji a część traktować jako awaryjne. Tego typu działania w znacznym stopniu obniżą koszty eksploatacji wodociągów a w konsekwencji przyczynią się również do obniżenia kosztów inwestycji zaopatrywania w wodę - mniejsze średnice od sieci rozgałęźnej.

W programie przyjęto 4 rejonu wodociągowania gminy Barczewo : Północ I ,Północ II, Południe I i Południe II. Każdy z rejonów stanowi pewną kompleksową całość systemów wodociągowych powiązanych z innymi ujęciami, w tym również z głównym ujęciem wody w Barczewie. Według szacunkowych danych ujętych w programie przewiduje się wybudowanie około 180 km sieci wodociągowej wraz z przyłączami.

Gmina Barczewo posiada na swoim terenie dwie oczyszczalnie ścieków w Niedźwiedziu oraz w Szynowie. Jest to infrastruktura pozostała po byłych PGR-ach, o przestarzałej technologii wymagającej modernizacji. Oczyszczalnie budowane były na potrzeby ówczesnych kombinatów rolnych i lokalnej zabudowy mieszkalnej.

Gmina Barczewo korzysta z oczyszczalni ścieków komunalnych w Olsztynie. W tym celu na początku lat 90 została wybudowana przepompownia ścieków w Barczewie oraz rurociąg tłoczny k-8 biegnący od miasta Barczewo wzdłuż drogi krajowej Nr 16 do przepompowni ścieków w Olsztynie, skąd grawitacyjne ścieki przemieszczają się do olsztyńskiej oczyszczalni.

Miasto Barczewo jest skanalizowane w 95 %. Na 60 miejscowości w gminie tylko 5 posiada

infrastrukturę sanitarną, która jest o różnym stanie technicznym.

Na terenie gminy występują obszary, o dużej dynamice zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej (osiedle domków jednorodzinnych w Barczewie, Wójtowo, Nikielkowo, Kaplityny, tereny rekreacyjne przy jeziorach itp.)

Brak sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz brak możliwości systemowego oczyszczania ścieków hamuje a w niejednokrotnie uniemożliwia dalszy rozwój funkcji omawianych terenów a tym samym zatrzymuje rozwój społeczny i gospodarczy gminy.

W mieście konieczne jest uzbrojenie w sieć kanalizacyjną osiedla domków jednorodzinnych.

Poniżej przedstawiono tabele tylko tych miejscowości, które posiadających infrastrukturę wodną oraz stopień skanalizowania. Pozostałe miejscowości w gminie nie posiadają dostępu do sieci kanalizacyjnej.

Lp.	Miejscowość	Przepompownie ścieków	Oczyszczalnie ścieków	Sieci i przyłącza sanitarne	Ilość odbiorców	% skanalizowania
1.	2.	5.	3.	4.	5.	
1	Barczewo	1 szt.	-	Sieć grawitacja – 13,5 Sieć ciśnieniowe – 10,5 Przyłącza – 8,5	Woda – 922 Kanalizacja – 870	94
4.	Łęgajny	2 szt.	-	Sieć grawitacyjna – 5,5 Przyłącza – ok. 1 Sieć ciśnieniowa – 2,0	Woda – 179 Kanalizacja – 105	59
5.	Wójtowo 1995- 2000	1 szt.	-	Sieć grawitacyjna – 0,3 Przyłącza – 0,2 Sieć ciśnieniowa – 0,8	Woda – 238 Kanalizacja – 45	19
10.	Niedźwiedź	1 sz.	1 szt.	Sieć grawitacyjna – 2,5 Przyłącza – ok. 1,0 Sieć ciśnieniowa – 0,4	Woda – 62 Kanalizacja 62	100
13.	Wróćnikowo / Stare Wróćnikowo	1 szt.	-	Sieć grawitacyjna – 0,11 Sieć ciśnieniowa – 0,055	Brak danych	
15.	Razem	6 szt.	1 szt.	Sieci grawitacyjne – ok. 22 Przyłącza – ok. 11 km Sieci ciśnieniowe – 13,8	Woda – 2001 Kanalizacja – 1082	54

2.3.2 Charakterystyka techniczna zabudowy i istniejące źródła ciepła

Zawarta poniżej charakterystyka techniczna obiektów ma na celu określenie podstawowych parametrów wyjściowych związanych z ich ogrzewaniem.

Osiedle Słoneczne. Budynki wielorodzinne na Os. Słoneczne są w większości wyposażone w instalacje centralnego ogrzewania i w chwili obecnej zasilane są z kotłowni osiedlowych.

Budynki będące własnością S.M. "Rodło" są docieplone i charakteryzują się stosunkowo niskim zużyciem ciepła. Źródłem ciepła dla tych obiektów jest osiedlowa kotłownia przy Osiedlu Słonecznym 6, niskoparametrowa, stanowiąca także własność Spółdzielni. Kotłownia w 2003 roku została modernizowana i w związku z tym nie przewiduje się podłączenia budynków Spółdzielni do zewnętrznego źródła ciepła.

Budynki wielorodzinne zarządzane przez ZBK w Barczewie nie zostały docieplone i ich zapotrzebowanie ciepła jest relatywnie wysokie. Stosunkowo duże budynki wielorodzinne położone przy ul. Wojska Polskiego nie posiadają instalacji centralnego ogrzewania. Docelowo należy przewidzieć wyposażenie tych obiektów w instalacje grzewcze i likwidację nieefektywnych pieców kaflowych stanowiących uciążliwe źródło zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.

Źródłem ciepła dla obiektów ZBK jest osiedlowa kotłownia niskoparametrowa przy ul. Os. Słoneczne 3. Kotłownia wyposażona jest w 5 kotłów opalanych węglem i miałem węglowym z zasypem górnym. Są to kotły typu ES-KA (2 szt.), EcaIV-3 szt. oraz 1 kocioł typu SŻ. Urządzenia kotłowni są w znacznym stopniu wyeksploatowane. Jej szacunkowa sprawność energetyczna zawiera się w przedziale ok. 55-60%. Kotłownia ta, może być źródłem ciepła dla obiektów ZBK, przy czym wymaga gruntownej modernizacji w celu zapewnienia niezawodności i uzyskania zadowalającej sprawności energetycznej.

Położone w niedalekim sąsiedztwie Szkoła Podstawowa oraz przedszkole posiadają własne, kotłownie olejowe. Z kotłowni przedszkola zasilane są w ciepło oraz ciepłą wodę dodatkowo budynki mieszkalne przy ul. Wojska Polskiego 28, 30-32. Budynki te – analogicznie jak pozostałe, charakteryzują się stosunkowo dużą energochłonnością. Pozostałe obiekty położone wzdłuż ulicy Wojska Polskiego z wyjątkiem obiekt "Meble Szkolne" oraz Domu Poprawczego posiadają przeważnie lokalne kotłownie węglowe, o niskiej sprawności energetycznej.

Stare Miasto. Rejon "Starego Miasta" charakteryzuje się zwartą zabudową zlokalizowaną w bezpośrednim sąsiedztwie wąskich uliczek. W większości są to budynki prywatne, ogrzewane za pomocą lokalnych urządzeń grzewczych - piece kaflowe, ogrzewanie etażowe, małe kotłownie węglowe obsługujące 1-2 mieszkań, ogrzewanie elektryczne, promienniki gazowe zasilane z butli gazowych stosowane w wielu pomieszczeniach handlowych.

Ewentualna możliwość zasilenia tych budynków z zewnętrznego źródła ciepła wymaga poniesienia nakładów na wykonanie sprawnej technicznie instalacji centralnego ogrzewania. Budynki, które w chwili obecnej mogą być zasilone w ciepło to obiekty posiadające w chwili obecnej lokalne kotłownie węglowe. Są to: Ratusz, budynki przy ul. Krótkiej 2-4, Mickiewicza 23, 38, biblioteka przy ul. Mostowej 2, Dom Kultury, budynek policji przy ul. Grunwaldzkiej oraz dom parafialny Klasztoru Franciszkanów.

W strefie tej znajduje się duża kotłownia zasilająca w ciepło areszt. Jest to profesjonalna kotłownia wodna wysokoparametrowa o mocy zainstalowanej 5,8 MW, wyposażona w 2 kotły typu WR-1,25 oraz 1 kocioł typu WR-2,5. Kotłownia posiada sprawne działające urządzenia odpylające. Stan techniczny urządzeń technologicznych kotłowni jest zadowalający i może ona stanowić potencjalne źródło ciepła dla rejonu "Starego Miasta". W chwili obecnej kotłownia wykorzystana jest w ok. 50-60% swoich możliwości. Posiada rezerwę mocy cieplnej wynoszącą ok. 2,5MW. Jest to war-

tość pozwalająca na docelowe zasilenie w ciepło rejonu "Starego Miasta" .

Próba zasilenia obiektów położonych dalej nie ma większego sensu z uwagi na kosztowny i długi przesył ciepła i konieczność zwiększenia mocy kotłowni poprzez jej rozbudowę. W chwili obecnej moc nominalna kotłowni wynosi 5,8 MW. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 lipca 1998 r. w sprawie określenia rodzajów inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi albo mogących pogorszyć stan środowiska oraz wymagań, jakim powinny odpowiadać oceny oddziaływania na środowisko tych inwestycji (Dz. U. Nr 93, poz. 589) , projektowana kotłownia nie jest obiektem mogącą pogorszyć stan środowiska, do których zalicza się instalacje o mocy powyżej 10 MW.

Po dokonaniu wizji lokalnej obiektu oraz tej strefy miasta przyjęto, że moc kotłowni powinna pozostać bez zmian i może być ona być źródłem ciepła dla tego rejonu nie stanowiąc znacznej uciążliwości dla środowiska. Przemawia za tym również fakt, że w chwili obecnej istnieje możliwość zasilenia w ciepło obiektów o zapotrzebowaniu ciepła na ok. 0,9 MW, a docelowe zwiększenie ilości ciepła do wartości wskazanej w bilansie (2,6MW) będzie następowało sukcesywnie w ciągu najbliższych lat.

Ul. Warmińska -Zielona-Nadrzeczna Budynki przy ulicy Warmińskiej, Zielonej i Nadrzeczej są wyposażone w instalacje grzewcze i zasilane są z osiedlowej kotłowni węglowej. Budynki te zgrupowane są w odległości ok. 600m od "Starego Miasta" licząc po osi ulic. Ich łączne zapotrzebowanie ciepła wynosi ok. 0,8MW. Przesyłanie stosunkowo niedużej ilości ciepła na taką odległość mija się z celem. Dlatego też należy przyjąć, że źródłem ciepła dla tej strefy będzie istniejąca kotłownia.

Podobnie jak w przypadku kotłowni przy ul. Os. Słoneczne jej urządzenia są w znacznym stopniu wyeksploatowane, a sprawność energetyczna jest stosunkowo niska. Kotłownia wymaga gruntownej modernizacji

Nowy budynek gimnazjum posiada własną kotłownię opalaną olejem opałowym lekkim i spełnia wymagania obecnie obowiązujących norm w zakresie ochrony cieplnej obiektów.

Wyżej wymienione obiekty stanowią stosunkowo duży udział w konsumpcji energii cieplnej w mieście. Ich lokalizacja stwarza warunki i możliwości zasilenia ich z centralnych źródeł ciepła.

Ul. Miła – rejon dawnego zakładu "Melioracji". Jest to teren położony na północ od szosy Olsztyn-Mrągowo, gdzie znajdują się obiekty magazynowo-składowe oraz 5 budynków mieszkalnych 5 kondygnacyjnych oraz budynek hotelowo-mieszkalny.

Na terenie tym znajduje się też kotłownia, wybudowana pierwotnie do zasilania w ciepło całego terenu, o mocy grzewczej 3,3MW. Jest to kotłownia wodna, wysokoparametrowa, wyposażona w 3 kotły typu WCO-80 o mocy 1, 1 MW każdy, opalana miałem węglowym. W chwili obecnej

kotłownia zasila jedynie budynki mieszkalne, których zapotrzebowanie ciepła wynosi ok. 30-35% mocy zainstalowanej w kotłowni. Pozostałe obiekty ogrzewane są indywidualnymi źródłami ciepła zbudowanymi przez użytkowników obiektów. Stan techniczny urządzeń kotłowni kwalifikuje je do gruntownej modernizacji lub całkowitej wymiany. Również elementy budowlane obiektu wymagają remontu.

Budynek wymaga remontu pomieszczeń, elewacji obejmującej termo-renowację, instalacji odgromowej, likwidację zbędnego przeszklenia. Kotłownia ta może być docelowym źródłem ciepła dla obiektów położonych na tym terenie, jak również może zasilać teren osiedla Słoneczna. W każdym przypadku' wymagany jest jednak kompleksowy remont tej kotłowni.

Pozostałe rejony miasta. Pozostała zabudowa jest oddalona od centrum i w jej skład wchodzi głównie obiekty niskie, często w złym stanie technicznym lub nie użytkowane.

Z większych obiektów położonych poza strefą centrum wymienić należy szpital zakaźny-obecnie nie eksploatowany, dom opieki społecznej w rejonie ulic Kraszewskiego i Konopnickiej, budynki przy ul Armii Krajowej 1 oraz obiekt aresztu. Obiekty te posiadają własne kotłownie, które mogą być zastąpione lokalnymi kotłowniami olejowymi lub w przyszłości gazowymi.

Emisja zanieczyszczeń z opisanych kotłowni.

Kotłownia		Osiedle Słoneczne 3	Zielona Nadrzeczna	Zakład Melioracji	Starego Miasto	Łącznie (suma kolumn 3-6)
1	2	3	4	5	6	7
Zużycie paliwa w źródłach Istniejących						
zrębki drewna	t/rok	0	0	0	0	0,0
olej opałowy	t/rok	0	0	0	0	0,0
węgiel - ,miat	t/rok	1341,47	697,86	1152,36	633,00	3824,7
Emisja zanieczyszczeń						
S02	t/rok	18,781	9,770	16,133	8,862	53,5
NOx	t/rok	4,24	2,21	3,64	2,00	12,1
pyły	t/rok	32,20	16,75	27,66	15,19	91,8
CO	t/rok	15,90	8,27	13,66	7,50	45,3

W 2003 roku opracowano program zaopatrzenia miasta Barczewo w ciepło w oparciu o scentralizowane źródła ciepła dla obiektów przyłączonych do istniejących źródeł ciepła. Mając na uwadze uwarunkowania ochrony środowiska nakłady inwestycyjne jak również prognozowane koszty wytwarzania energii cieplnej zoptymalizowano szereg wariantów w efekcie opracowania zaproponowano:

- rejon Stare Miasto z 6 kotłowni węglowych pozostaną 3 docelowo zasilane gazem ziemnym
- połączenie kotłowni Warmińska – Nadrzeczna w technologii mieszanej produkcji ciepła, bioma-

sa oraz gaz ziemny

- wybudowanie kotłowni dla potrzeb osiedla słonecznego wyniesionej poza teren zwartej zabudowy osiedla i podłączenie do niej kotłowni w gimnazjum. Produkcja ciepła z biomasy lub gazu ziemnego.
- pozostałym rejonom umożliwić modernizację istniejących źródeł ciepła na gaz ziemny.

Emisja zanieczyszczeń ze źródeł projektowanych							
S02	t/rok	0,0	0,626	0,290	0,510	0,92	
NOx	t/rok	0,0	8,74	2,65	0,80	12,1	
pyły	t/rok	0,0	3,30	0,98	0,20	15,1	
CO	t/rok	0,0	20,74	5,93	0,30	26,97	

Obecnie miasto Barczewo nie posiada gazu ziemnego. Na podstawie wstępnych uzgodnień z PGNiG Oddział Północno Wschodni przy zapewnieniu ze strony gminy Barczewo odbioru gazu do około 5 MW mocy cieplnej jest możliwość wybudowania rurociągu gazowego z jego środków finansowych w drugiej połowie 2005 roku. Koszty przyłączy i urządzeń pomiarowych w całości poniesie gmina.

2.3.3 Komunikacja

Przez teren miasta i gminy Barczewo przebiegają drogi o kategoriach:

1. krajowe, droga Nr 16 Olsztyn – Augustów, o długości 26 km.
2. wojewódzkie, droga Nr 595 Barczewo – Jeziorany, o długości 12 km
3. powiatowe o długości 107 km w tym:
 - Nr 26156 Jedzbark – Klucznik
 - Nr 26157 Kierżliny – Prejłowo
 - Nr 26158 Barczewo – Silice
 - Nr 26160 Barczewo – Leszno
 - Nr 26161 Kromeroeo – Bartoły Wielkie
 - Nr 26162 Ramsowo – Jeziorany
 - Nr 26165 Kronowo – Derc
 - Nr 26168 Barczewo – Maruny
 - Nr 26196 Tułwaki – Maruny
 - Nr 26170 Barczewo – Dywity
 - Nr 26171 Barczewo – Łęgajny
 - Nr 26172 Olsztyn – Łęgajny
 - Nr 26174 Olsztyn – Dobre Miasto
 - Nr 26175 Barczewko – Gady
 - Nr 26176 Tuławki – Lamkowo
 - Nr 26182 Ramsowo – Dadaj
 - Nr 26528 Rzeck – Rusek
4. gminne - 111 km, w tym:
 - Nr 2609001 Radosty – Derc
 - Nr 2609002 Tęguty – Gady

- Nr 2609003 Radosty – Szynowo nowo
- Nr 2609004 Bogdany – Klebark – Nr 2609009 Kronowo – Próle
- Nr 2609009 Lamkowo – Krokowo – Nr 2609010 Wipsowo – Ruszajny
- Nr 2609007 Lamkowo – Stare Włóki – Nr 2609011 Ramsówko – Ramsowo
- Nr 2609008 Stare Włóki – Kierszta-
- Nr 2609012 Niedźwiedź - Kromerowo
- Nr 2609014 droga powiatowa nr 26161 – Kierzbuń
- Nr 2609015 Bartoły Wielkie – Kierzbuń
- Nr 2609016 droga powiatowa nr 26160 – Bartoły Małe
- Nr 2609017 droga krajowa nr 16 – Tumiany
- Nr 2609018 droga powiatowa nr 26160 – Jedzbark
- Nr 2609019 droga powiatowa nr 26156 – Wały
- Nr 2609020 droga powiatowa nr 26156 – droga powiatowa nr 26157
- Nr 2609021 Klucznik – droga powiatowa nr 26157
- Nr 2609022 Mokiny – droga gminna nr 2609025
- Nr 2609023 droga gminna nr 2609022 – droga powiatowa 26150
- Nr 2609024 droga powiatowa nr 26158 – droga gminna nr 2609023
- Nr 2609025 Skajboty – droga gminna nr 2609023
- Nr 2609026 Sajboty – Partyki
- Nr 2609028 Skajboty – droga powiatowa nr 26158
- Nr 2609029 droga powiatowa nr 26160 – Zalesie
- Nr 2609030 droga powiatowa nr 26160 – Jezioro Orzyc
- Nr 2609031 Barczewo – Rejczuchy
- Nr 2609032 Bark – Kaplityny
- Nr 2609033 droga krajowa nr 16 – Kaplityny
- Nr 2609034 droga gminna nr 2609028 – Bogdany
- Nr 2609035 Wójtowo – Bogdany
- Nr 2609036 Wójtowo – Klebark Wielki
- Nr 2609037 Wójtowo – Nikielkowo
- Nr 2609038 Mokiny – Jedzbark

Drogi krajowe i wojewódzkie posiadają nawierzchnię bitumiczną o stanie technicznym: dostatecznym (60%) i złym (40%). Drogi powiatowe w 95 % posiadają nawierzchnię bitumiczną, w 5% - nawierzchnię gruntową. Drogi gminne: 80% - nawierzchnia gruntowa, 20% utwardzona. Drogi te stanowią ciągi komunikacyjne pomiędzy miejscowościami położonymi na

terenie gminy Barczewo. Łączą się również z miejscowościami sąsiednich gmin: Olsztyn, Purda, Dywity, Biskupiec, Jeziorany, Dźwierzuty.

Stan techniczny dróg na terenie miasta i gminy Barczewo jest daleki od oczekiwań mieszkańców. W związku z ciągłym wzrostem natężenia ruchu, nawierzchnie dróg ulegają degradacji.

W celu zapewnienia przejezdności konieczne jest przeprowadzanie bieżących remontów, które w minimalnym stopniu poprawiają stan techniczny dróg. Liczne koleiny i ubytki w nawierzchni powodują poważne utrudnienia w ruchu oraz stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego. Zły również jest stan techniczny istniejących ciągów pieszych (chodników), a w nowo powstałych osiedlach mieszkaniowych, jest ich całkowity brak. Dodatkowo braki oświetlenia ulicznego lub istniejące w niewystarczającym zakresie powoduje zagrożenie bezpieczeństwa ruchu pieszego. Budowa i modernizacja dróg umożliwi dogodny dostęp do dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych, co spowoduje ożywienie gospodarki poprzez rozwój inwestycji a tym samym rozwój gminy.

Dobrze rozwinięta infrastruktura drogowa będzie miała istotny wpływ na zwiększenie liczby inwestorów w zakresie budownictwa mieszkalno-usługowego na terenie miasta oraz gminy.

Przez teren Gminy Barczewo przebiega jedna linia kolejowa łącząca Olsztyn z Mrągowem przez Biskupiec oraz Olsztyn z Kętrzynem przez Korsze. Odcinki te są dwutorowe, z trakcjami elektrycznymi i spalinowymi. Na trasie przejazdu kolei znajdują się trzy stacje, w miejscowościach: Barczewo, Łęgajny i Wipsowo. W ciągu doby w obydwu kierunkach średnio przejeżdża 61 pociągów, w tym: 14 osobowych, 22 pociągów ekspresowych i 25 towarowych.

2.3.4 Składowisko odpadów komunalnych

Lokalizacja składowiska. Pod względem geograficznym składowisko znajduje się w mezoregionie Pojezierza Olsztyńskiego, które stanowi zachodnią część rozległego makroregionu Pojezierza Mazurskiego.

Składowisko położone jest w odległości około 9 km (w linii prostej) na północny wschód od centrum miasta Olsztyna (około 15 km drogami dojazdowymi) i około 1000 m na południowy zachód od zwartej zabudowy wsi Łęgajny. W odległości około 300 m na północny zachód od terenu składowiska przebiega stara linia drogowa łącząca Olsztyn z Barczewem. Równoległe do drogi przebiegają tory kolejowe. W odległości około 1000 m na południowy wschód od składowiska przebiega nowe połączenie drogowe relacji Olsztyn Barczewo (droga krajowa nr 16). Dojazd do składowiska odbywa się od strony północnej. Umożliwia to droga o nawierzchni asfal-

towej długości około 350 m łącząca składowisko ze starą drogą relacji Olsztyn – Barczewo. Miejscowości najbliższe położone względem składowiska to wieś Łęgajny (1 km na północny-wschód) oraz Kaplityny (1.2 km na południe od rejonu składowiska). Przez wieś Kaplityny przepływa Kanał Elżbiety, który stanowi główny ciek wodny na omawianym terenie.

Dane formalno-prawne. Składowisko odpadów komunalnych w Łęgajnach zajmuje powierzchnię 11,5 ha. Na teren składowiska przywożone są odpady z rejonu miasta Olsztyna oraz kilku okolicznych gmin.

Zgodnie z ustawą o odpadach, analizowane składowisko stanowi typ składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Zgodnie z instrukcją eksploatacji składowiska na składowisko mogą być przyjmowane wyłącznie odpady inne niż niebezpieczne.

Stan formalno-prawny składowiska. Pozwolenie na budowę zostało wydane 9.02.1974 r. przez ówczesny Urząd Powiatowy w Olsztynie, Wydział Gospodarki Komunalnej Przestrzennej i Ochrony Środowiska. Zgodnie z wymogami prawnymi wynikającymi z ustaw w 2002 r., przedłożono do starosty przegląd ekologiczny składowiska, zaś do wojewody - instrukcję eksploatacji składowiska.

Obecnie obiekt ten wymaga zamknięcia i rekultywacji ze względu wyczerpania się jego pojemności i przekroczenia rzędnych składowania. Wojewoda Warmińsko-Mazurski 31.12.2003 roku wydał decyzję o jego zamknięciu i rekultywacji. W toku jest postępowanie administracyjne w tej sprawie

Działalność dotyczącą zbiórki i wywozu odpadów komunalnych w Gminie Barczewo prowadzona jest przez Zakład Usług Komunalnych w Barczewie około 60 %, Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami w Olsztynie oraz 20 % oraz EKO Biskupiec około 20% całego rynku.

2.4 Identyfikacja problemów

- 1 Brak zorganizowanej promocji potencjału turystycznego i walorów przyrodniczych miasta i gminy.
- 2 Brak spójnych programów dotyczących odbudowy istniejących zabytków w mieście i gminie a także tworzenia nowej infrastruktury towarzyszącej dla rozwoju istniejącej bazy turystycznej i agroturystycznej.
- 3 Brak rozwiniętej infrastruktury drogowej a także zły stanu dróg na terenie gminy.
- 4 Brak sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.
- 5 Brak miejsca utylizacji odpadów komunalnych.
- 6 Brak systemowego działania i infrastruktury w zakresie selektywnej zbiórki odpadów na terenie zarówno miasta Barczewo jak i pozostałych miejscowości gminy.

3. SYTUACJA SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNA

3.1 Wielkość populacji

Charakterystyka populacji Gminy ze względu na wiek:

WIEK	MĘŻCZYŹNI		KOBIECY	
	miasto	gmina	miasto	gmina
0 – 9 lat	383	502	358	489
10 – 19 lat	484	820	517	686
20 – 29 lat	703	736	673	822
30 – 39 lat	563	643	538	638
40 – 49 lat	514	752	581	600
50 – 59 lat	572	530	564	461
60 – 69 lat	270	247	284	269
70 – 79 lat	150	139	293	247
80 lat i więcej	42	29	131	96
Razem:	3681	4198	3939	4308
Ogółem:	7879		8247	

Dane na podstawie powszechnego spisu ludności 20.05.2002r

Wielkość populacji w wieku produkcyjnym

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
W wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	3977	2050	1927
W wieku produkcyjnym (18-64 lata)	10099	5266	4833
W wieku mobilnym (18-44 lata)	6793	3449	3344
W wieku niemobilnym mężczyźni (45-64) kobiety (45-59)	3306	1817	1489
W wieku poprodukcyjnym mężczyźni (65 i więcej) kobiety (60 i więcej)	1868	586	1282
	15944		

Dane na podstawie powszechnego spisu ludności 20.05.2002r

3.2 Poziom wykształcenia i jego specyfika

Wiek	Ogółem	Poziom wykształcenia			
		Wyższe	Średnie	zasadnicze	podstawowe

			Razem	Ogólnokoszt.	Zawodowe			kszt
13-19	1981	-	107	64	43	138	1305	429
20-29				374	2697	208	1056	19
30-39	2145	198	711	120	526	784	442	9
40-49	2642	180	867	163	630	875	688	31
50-59	1722	147	495	109	337	416	639	25
60-64	574	38	90	20	63	70	325	50
65 i więcej	1565	47	208	63	130	81	882	345
Mężczyźni	6579	348	1488	287	1111	2007	2347	385
Kobiety	6747	470	2046	626	1216	1262	2441	523
Ogółem	13326	818	3534	913	2327	3269	4788	908

Dane na podstawie powszechnego spisu ludności 20.05.2002r

3.3 Rynek pracy, bezrobocie

Wyszczególnienie	Zarejestrowani ogółem		Z prawem do zasiłku	
	28.02.2003r.	29.02.2004r.	28.02.2003r.	29.02.2004r.
miasto i gmina	1849	1750	345	370

Dane na podstawie powszechnego spisu ludności 20.05.2002r

Ogólny obraz sytuacji na lokalnym rynku pracy określa wysoka stopa bezrobocia, wysoki poziom bezrobocia mierzony w liczbach bezwzględnych, niska podaż pracy.

Liczba mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo wynosi łącznie 16 144 osoby.

W tym: miasto – 7 489, gmina – 8 655, według stanu na dzień 31.12.2003 r.

Liczba osób aktywnych zawodowo wynosi łącznie 6 868 osób.

W tym: miasto – 3 194, gmina – 3 674

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie to 1.685 osoby. W tym kobiet – 902 osoby. Z prawem do zasiłku dla bezrobotnych jest 312 osób. W tym kobiet – 132 osoby.

W okresie od 1.01.2004r. do 31.05.2004r. pracę podjęły łącznie 332 osoby. W tym 152 kobiety. (Dane: Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie – 31.05.2004r.)

Poziom wykształcenia osób zarejestrowanych jako bezrobotne (według stanu na dzień 31.12.2003r.) przedstawiał się następująco:

Miasto

- wyższe – 29 w tym kobiet: 17

- policealne i śr. zawodowe - 164 w tym kobiet: 104
- średnie ogólnokształcące - 52 w tym kobiet: 38
- zasadnicze zawodowe - 549 w tym kobiet: 128
- gimnazjalne i poniżej - 287 w tym kobiet: 145

Gmina

- wyższe - 26 w tym kobiet: 19
- policealne i śr. zawodowe – 170 w tym kobiet: 101
- średnie ogólnokształcące - 45 w tym kobiet: 35
- zasadnicze zawodowe - 318 w tym kobiet: 159
- gimnazjalne i poniżej - 427 w tym kobiet: 228

31.12.2003 r., zarejestrowanych jako osoby bezrobotne było łącznie 2.067 osób.

Zmniejszenie ilości osób bezrobotnych należy przyjąć optymistycznie. Jednak zgłaszane wolne miejsca to przede wszystkim miejsca z rotacji. Za mało powstaje nowych miejsc pracy. Ponadto wiele firm zmniejsza koszty poprzez ograniczenie zatrudnienia. Pracodawcy oczekują od kandydatów: wielozawodowości, dyspozycyjności, preferują zatrudnianie ludzi młodych, wykształconych, ze stażem pracy oraz dodatkowymi umiejętnościami.

Ponadto warunkują zatrudnienie bezrobotnych od możliwości skorzystania z dodatkowych środków, np. prace interwencyjne, staże. Bezrobotni poszukują przede wszystkim pracy stałej, zgodnej ze swoimi kwalifikacjami i dotychczasowym przebiegiem pracy. Pracę krótko- okresowa, sezonową, na umowę zlecenie, a także wymagającą przekwalifikowania podejmują niechętnie – jednak w ostateczności decydują się na podjęcie prawie każdej pracy dającej możliwości zarobkowania. Sporadyczne są przypadki wyłączenia z ewidencji w związku z odmową podjęcia zatrudnienia. Na podstawie przeprowadzonych analiz ustalono, że około 20 % bezrobotnych zamieszkałych na terenie Powiatu Olsztyńskiego podejmuje pracę w Olsztynie.

Stan rynku pracy określa również liczba osób korzystających z pomocy społecznej. Rzeczywistą liczbę rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2003r. określa poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane bez względu na rodzaj, formę, źródło finansowania	830	431	3.385

Ze wsparcia na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, mogą korzystać osoby i rodziny w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo--wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zgodnie z założeniami prawnymi pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. W tym celu osoby i rodziny, które korzystają z pomocy społecznej, są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Działania te zmierzają w kierunku zaspokajania niezbędnych potrzeb bytowych osób i rodzin oraz umożliwienia im przebywania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Osoby i rodziny korzystają również z pomocy w postaci pracy socjalnej, poradnictwa, pomocy w poszukiwaniu pracy, w załatwianiu różnego rodzaju spraw urzędowych, bytowych oraz w utrzymaniu kontaktu z otoczeniem. Potrzeby osób i rodzin powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		liczba osób w rodzinach
	ogółem	na wsi	
Ubóstwo	608	308	2155
Sieroctwo	20	11	60
Bezdomność	7	3	18
Potrzeba ochrony macierzyństwa	187	94	807
Bezrobocie	558	293	1959
Niepełnosprawność	195	89	533
Długotrwała choroba	254	124	680
Bezradność w sprawach opiekuńczo--wychowawczych	148	78	636
Alkoholizm	15	8	56
Narkomania	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu k.	20	8	34
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0

Z przedstawionej tabeli wynika, że najczęstszym powodem przyznania świadczeń z pomocy społecznej było ubóstwo. Jest ono ściśle związane z problemem bezrobocia, które to znalazło się na drugim pod względem liczebności powodem udzielania świadczeń z pomocy społecznej. Jako trzecia, najczęstsza przyczyna przyznawania pomocy, jest długotrwała choroba.

Tymczasem stan taki powoduje zagrożenie bytu rodziny. Pomoc społeczna wiąże się ściśle z osobami potrzebującymi, szczególnie nacisk kładąc na rodzinę. Rodzina jest naturalnym środowiskiem wychowawczym. To ona kształtuje w dziecku poczucie bezpieczeństwa i pewności, określa postawy dzieci, ich stosunek do świata. Jest niestety wielu rodziców, którzy nie zdają sobie sprawy z faktu, jak wielką rolę mają zachowania matki i ojca wobec siebie, a także wobec dzieci, co odbija się w ich późniejszym życiu. Rozbieżność potrzeb, narzucanie rodzinie własnego zdania prowadzi często do trwałego konfliktu. Dezorganizacja ta prowadzi do zaniedbywania obowiązków przez rodziców czego przejawem są kłótnie, awantury, alkoholizm, co sprzyja rozbiću rodziny.

Czynniki, które powodują dysfunkcjonalność rodziny sprzyjają powstawaniu zjawiska sieroctwa społecznego. Są to między innymi:

- bezrobocie, które rzutuje na zaspokajanie podstawowych potrzeb biologicznych, rozwojowych i wychowawczych;
- brak należytej opieki nad dziećmi;
- brak umiejętności wychowawczych;
- pijaństwo oraz alkoholizm;
- niezgodne pożycie małżonków.

Kolejna grupa objęta pomocą społeczną to osoby niepełnosprawne oraz długotrwale bezrobotne. Liczba osób niepełnosprawnych wciąż rośnie. Zarówno przyczyny jak i skutki niepełnosprawności są różne. Za osoby niepełnosprawne uznaje się te, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia codzienne życie, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi. (Karta Praw Osób Niepełnosprawnych).

Podstawowe dane dotyczące niepełnosprawności. (Dane za 2003r.)

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób
1	Ludność ogółem	16.144
2	W tym osoby niepełnosprawne - ogółem	2931
3	W tym: - mężczyźni	1657
4	- kobiety	1246
5	- dzieci w wieku do 16 lat	28
6	Osoby niepełnosprawne pracujące - ogółem	1096
7	W tym: - w zakładach pracy chronionej	204
8	- w zakładach aktywności zawodowej	0

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób
9	- na otwartym rynku pracy	884
10	- prowadzący działalność gospodarczą lub rolniczą	8
11	Osoby niepełnosprawne bezrobotne (zarejestrowane)	32
12	Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy (zarejestrowane)	10
13	Osoby niepełnosprawne w wieku 16 lat i więcej – ogółem:	2903
14	W tym: - ze znacznym stopniem niepełnosprawności	303
15	- z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	896
16	- z lekkim stopniem niepełnosprawności	1704
	Instytucje wsparcia	
17	Ośrodki pomocy społecznej	1
18	Domy pomocy społecznej	1
19	Domy środowiskowego wsparcia	3
20	Organizacje pozarządowe działające na rzecz niepełnosprawnych	1

Instytucją, która wydaje orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności dla mieszkańców Miasta i Gminy Barczewo jest Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Olsztynie. Orzeczenia uprawniają do korzystania z różnego rodzaju form pomocy.

3.4 Główni pracodawcy

W układzie branżowym przedsiębiorców zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez tutejszy Urząd objęto następujące rodzaje działalności:

1. produkcję
2. handel
3. usługi turystyczne (w tym gastronomiczne)
4. usługi transportowe (w tym obsługa i naprawa pojazdów mechanicznych)
5. usługi remontowo-budowlane
6. usługi pozostałe (min.: leśnictwo, usługi fryzjerskie, leśne, weterynaryjne, kominiarskie)

Liczba przedsiębiorców w poszczególnych branżach, stan na 31.05.2004 rok.

Branża	Ilość przedsiębiorców
Produkcja	88

Branża	Ilość przedsiębiorców
Handel	336
Usługi turystyczne	32
Usługi transportowe	148
Usługi remontowo-budowlane	114
Usługi pozostałe	190
Ogółem	908

Podsumowując można stwierdzić, że na terenie Gminy Barczewo (dane Urząd Miejski w Barczewie, ewidencja działalności gospodarczej - lipiec 2004), wśród osób prowadzących działalność gospodarczą, dominującą branżą są usługi 53% ogólnej liczby przedsiębiorców

Handel na terenie Gminy Barczewo stanowi 37% ogólnej liczby przedsiębiorców. Są to jednak małe firmy. Z uwagi na swój niewielki potencjał konkurują z dużymi firmami niskimi kosztami produkcji. Są to z reguły przedsiębiorstwa rodzinne, których dochód służy na bieżące utrzymanie rodziny.

Produkcja stanowi zaledwie 10% ogólnej liczby przedsiębiorców zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej tutejszego Urzędu. Są to przede wszystkim firmy zajmujące się przetwórstwem rolno-spożywczym oraz produkcją drewna i wyrobów z drewna oraz produkcją mebli. Ponadto na terenie Gminy Barczewo w branży produkcyjnej działa kilka spółek prawa handlowego, z których największe to:

- “CHANTAL MODA” Sp. z o.o. w Barczewie -produkcja odzieży;
- PRZEDSIĘBIORSTWO ZAGRANICZNE “MAZUR – TOM” KRYSZYNA JURCZYK w Wójtowie – produkcja wyrobów z drutu, produkcja złączy, śrub, łańcuchów i sprężyn, części i akcesoriów do pojazdów samochodowych i silników;
- “JUMAR” Sp. z o.o. w Łęgajnach – produkcja artykułów spożywczych i napojów;
- GOSPODARSTWO OGRODNICZE ŁĘGAJNY Sp. z o.o. w Łęgajnach – uprawy rolne, ogrodnictwo, warzywnictwo, przetwórstwo i konserwowanie owoców i warzyw, produkcja i dystrybucja ciepła;
- METALOWA SPÓŁDZIELNIA INWALIDÓW w Barczewie – produkcja metalowych elementów konstrukcyjnych, cystern, pojemników i zbiorników metalowych, wyrobów nożowniczych, narzędzi i wyrobów metalowych ogólnego przeznaczenia. Przedsiębiorstwo ma również w swojej ofercie gotowe wyroby metalowe, maszyny ogólnego przeznaczenia.

czenia, obrabiarki i narzędzia mechaniczne, przyczepy, naczepy, oraz inny sprzęt transportowy;

-“MB MEBLE BARCZEWO” Sp. z o.o. w Barczewskim Dworze – produkcja mebli i innych wyrobów z drewna;

-“TEWES – BIS” Sp. z o.o. w Barczewie – produkcja maszyn stosowanych w przetwórstwie żywności, tytoniu i napojów, aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej, systemów do sterowania procesami przemysłowymi, drewna i wyrobów z drewna, wyrobów z tworzyw sztucznych, metalowych wyrobów konstrukcyjnych;

-“PROFIL” Sp. z o.o. w Barczewie – produkcja wyrobów chemicznych, wyrobów z tworzyw sztucznych, drewna i wyrobów z drewna, masy włóknistej, papieru i tektury, mebli.

3.5 Infrastruktura edukacyjna i ochrony zdrowia

3.5.1 Oświata

Gmina Barczewo prowadzi dwie szkoły podstawowe, trzy zespoły przedszkolno – szkolne, jedno gimnazjum oraz jedno przedszkole. Trzy jednostki oświatowe znajdują się w mieście Barczewo, pozostałe na terenach wiejskich.

Wychowanie przedszkolne- realizowane jest w przedszkolach wchodzących w skład zespołów szkolno – przedszkolnych, przedszkolu w Barczewie oraz w oddziałach „0” w szkołach podstawowych. W roku szkolnym 2003/2004 stopień realizacji wychowania przedszkolnego przedstawiał się następująco :

	Liczba dzieci zameldowanych w gminie Barczewo	% dzieci uczęszczających do oddziałów przedszkolnych
rocznik 2001	172	11,63
rocznik 2000	174	19,54
rocznik 1999	174	26,44
rocznik 1998	167	47,31
rocznik 1997	205	87,32

Niski wskaźnik dzieci w wieku od 3 do 5 lat uczęszczających do przedszkoli wynika z warunków, w jakich funkcjonują przedszkola. Z wyjątkiem przedszkola w Barczewie, pozostałe są jednostkami 1-oddziałowymi, zatem nie ma możliwości przyjęcia wszystkich zgłoszonych dzieci. Ograniczenia w przyjęciach dzieci wynikają ponadto ze szczupłej i wymagającej remontów bazy przedszkolnej. W najgorszej sytuacji lokalowej znajdują się :

- przedszkole w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Łęgajnach (pomieszczenia przedszkolne wymagają pilnego remontu, zwłaszcza blok żywieniowy, sanitariaty, system ogrzewania)

- przedszkole w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Wipsowie (niezbędny jest remont pomieszczeń, zwłaszcza bloku żywieniowego, sanitariatów oraz systemu ogrzewania).

Szkoły podstawowe- do szkół podstawowych w gminie Barczewo uczęszcza aktualnie 1182 uczniów. Na podstawie danych ze spisu ewidencji ludności wynika, że w kolejnych latach liczba uczniów szkół podstawowych będzie ulegała zmniejszeniu. Prognozowana liczba uczniów w szkołach podstawowych do roku 2010 przedstawia poniższa tabela.

Rok szkolny	Liczba uczniów
2003/2004	1182
2004/2005	1167
2005/2006	1147
2006/2007	1110
2007/2008	1069
2008/2009	1077
2009/2010	1012

Prognozowana liczba uczniów w poszczególnych szkołach w latach 2004 – 2010.

Nazwa szkoły	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
Szkoła Podst.Barczewo	681	670	670	654	646	637	620
Szkoła fil. Bartoły W	51	58	55	52	43	43	26
ZSP Lamkowo	71	69	63	54	53	51	48
ZSP Wipsowo	77	67	60	58	61	62	62
ZSP Łęgajny	167	162	157	136	132	121	118
Szkoła fil. Barczewko	28	23	23	25	27	28	25
Szkoła Podst.Ramsowo	53	50	47	39	39	41	35
NSP Kronowo	54	54	50	50	49	47	48

Prognozowany spadek liczby uczniów w poszczególnych szkołach w latach 2004-2009.

Lp.	Nazwa szkoły	Różnica w liczbie uczniów 2004-2009	Wskaźnik %
------------	---------------------	--	-------------------

1.	Szkoła Podstawowa Barczewo	61	9%
2.	Szkoła filialna Bartoły Wielkie	25	49%
3.	Zespół Szkolno-Przedsz. Łęgajny	49	29%
4.	Szkoła filialna Barczewko	3	11%
5.	Zespół Szkolno-Przedsz. Lamkowo	23	29%
6.	Zespół Szkolno-Przedsz. Wipsowo	15	19%
7.	Szkoła Podstawowa Ramsowo	18	40%

Największy spadek liczby uczniów prognozowany jest w Szkole filialnej w Bartołtach Wielkich i Szkole Podstawowej w Ramsowie.

Wychowanie przedszkolne i obowiązek szkolny w zakresie szkoły podstawowej realizowane są w 13 obiektach szkolnych i przedszkolnych. Wszystkie obiekty wymagają remontów i modernizacji, a zwłaszcza budynki Szkoły Podstawowej Nr 1, w których najpilniejszą potrzebą jest wykonanie remontu dachów, wymiana okien oraz modernizacja bloku żywieniowego. Za wyjątkiem Szkoły Podstawowej Nr 1 w Barczewie, pozostałe szkoły posiadają małe sale do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego bez pomieszczeń socjalnych. W najtrudniejszej sytuacji pod tym względem znajduje się ZSP w Łęgajnach, który w stosunku do liczby uczniów posiada jedną z najmniejszych sal do zajęć wychowania fizycznego. Wysokich nakładów finansowych na naprawę i modernizację wymagają również boiska szkolne.

Uczniowie szkół podstawowych kontynuują naukę w Gimnazjum Nr 1 w Barczewie. 51% uczniów jest dowożonych środkami transportu zapewnionymi przez gminę.

Liczba uczniów gimnazjum systematycznie będzie ulegała zmniejszeniu Gimnazjum nie dysponuje salą gimnastyczną, zajęcia wychowania fizycznego odbywają się na korytarzach szkolnych, zatem pilne jest dokończenie inwestycji – budowa hali gimnastycznej, która będzie służyła nie tylko uczniom, lecz również mieszkańcom Barczewa.

Prognoza liczby uczniów w Gimnazjum Nr 1 w latach 2003 – 2010

Gimnazjum	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
Nr 1	671	660	610	592	594	596	590

W celu poprawy warunków nauczania w gminie Barczewo należy:

- dobudować sale dydaktyczne i blok żywieniowy do obiektu Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Łęgajnach w celu przeniesienia oddziału przedszkolnego z obiektu wymagającego remontu,
- dokończyć inwestycję budowy hali gimnastycznej w Gimnazjum Nr 1 w Barczewie,
- systematycznie i planowo modernizować wymagające tego obiekty oraz boiska szkolne.

3.5.2 Ochrona zdrowia

Opieka zdrowotna na terenie gminy Barczewo sprawowana jest w zakresie:

- podstawowej opieki zdrowotnej,
- ratownictwa medycznego,
- specjalistycznej opieki medycznej.

Podstawowa opieka zdrowotna i ratownictwo medyczne realizowane są przez publiczne zakłady opieki zdrowotnej.

Specjalistyczna opieka medyczna realizowana jest przez indywidualne praktyki lekarskie.

Podstawowym zakładem opieki zdrowotnej w gminie Barczewo jest Miejska Przychodnia Zdrowia w Barczewie, w obrębie której funkcjonują:

- Przychodnia Zdrowia w Barczewie,
- Punkt Lekarski w Wipsowie,
- Punkt Lekarski w Lamkowie,
- Punkt Pielęgniarski w Ramsowie,
- Stacja Pogotowia Ratunkowego w Barczewie,
- Gabinety pielęgniarki szkolnej w Szkole Podstawowej w Barczewie i Gimnazjum w Barczewie.

Podstawowa opieka medyczna jest realizowana przez samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej w pełnym zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w skład którego wchodzi:

- zespół lekarzy i pielęgniarek podstawowej opieki zdrowotnej,
- pielęgniarki środowiskowe,
- położna środowiskowa,
- pielęgniarki szkolne.

W ramach zadań realizowanych przez Przychodnię Zdrowia w Barczewie działa: całodobowa stacja pogotowia ratunkowego w Barczewie oraz całodobowe ambulatorium.

Miejska Przychodnia Zdrowia obejmuje opieką ponadto Dom Pomocy Społecznej w Barczewie i Zakład Poprawczy w Barczewie

W budynku byłego Szpitala Zakaźnego w Barczewie planowana jest organizacja zakładu opieki długoterminowej i zakładu opiekuńczo – leczniczego.

Miejska Przychodnia Zdrowia w Barczewie została przekształcona w samodzielny zakład opieki zdrowotnej uchwałą Rady Miejskiej nr II/13/98 z dnia 06.07.1998r.

Decyzją Wojewody Olsztyńskiego z dnia 26.02.1998 roku pod numerem 115 Miejska Przychodnia Zdrowia w Barczewie została wpisana do rejestru zakładów opieki zdrowotnej.

Rada Miejska w Barczewie jest organem założycielskim Miejskiej Przychodni Zdrowia w Barczewie. Sprawuje nadzór i wypełnia obowiązki zgodnie z ustawą o zakładach opieki zdrowotnej. Przychodnia obejmuje swoją opieką 14 200 pacjentów z terenu gminy Barczewo, Purdy, Jeziorany

Od dnia 01.01.1998 r. na bazie przychodni realizowane są kompleksowe zadania z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz zadania ratownictwa medycznego-karetka „W”. W okresie 01.01.1998-31.12.2003 r. zachowana była ciągłość funkcjonowania jednostki we wszystkich komórkach organizacyjnych, zwiększono jakość opieki zdrowotnej, jej kompleksowość, podwyższono kwalifikacje zawodowe lekarzy i pielęgniarek. Kadra składa się z lekarzy, ze specjalizacjami z medycyny rodzinnej, specjalizacji II st. z pediatrii i chorób wewnętrznych. Pielęgniarki odbyły kursy specjalizacyjne pielęgniarstwa środowiskowego, medycyny szkolnej, szczepień ochronnych, opieki paliatywnej, leczenia bólu, opieki diabetologicznej.

Budynek Miejskiej Przychodni w Barczewie nie spełnia wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki społecznej z dnia 21.09.1992 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej /Dz.U. nr 76, poz.366 z późn.zm./. Wybudowany w latach sześćdziesiątych przeznaczony był dla 5 tysięcznej populacji. Aktualnie w gminie Barczewo mieszka 16 504 osób, ze stałą znaną tendencją wzrostową.

Budynek wymaga rozbudowy-przebudowy, by spełniać następujące zadania:

1. Realizacja zadań podstawowej opieki zdrowotnej w pełnym zakresie (lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarka podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarka środowiskowa, położna środowiskowa, pielęgniarka szkolna) na obszarze gminy Barczewo i miejscowości sąsiednich gmin (Prejłowo, Giławy, Derc, Krokowo) w strukturze samodzielnego, publicznego zakładu opieki zdrowotnej, którego organem założycielskim jest Rada Miejska w Barczewie. Zachowanie kompleksowości i ciągłości udzielanych świadczeń. Możliwości wykonywania systematycznie zwiększającej się liczby udzielanych porad. Promocja zdrowia.

2. Realizacja zadań w zakresie całodobowego ambulatorium w zakresie podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, w tym ambulatorium chirurgicznego.
3. Realizacja zadań z zakresu ratownictwa medycznego – całodobowa stacja pogotowia ratunkowego z uwzględnieniem zagrożeń wynikających z bardzo dużej liczby wypadków drogowych oraz wzrastającej liczby zabitych i rannych.
4. Współpraca, koordynacja i synchronizacja wymienionych w punktach 1-3 zadań.

Dane o stanie zdrowia osób w wieku 19 lat i więcej będących pod opieką lekarzy podstawowej opieki medycznej Miejskiej Przychodni Zdrowia w Barczewie

Rozpoznanie	Osoby u których stwierdzono schorzenia			Osoby zakwalifikowane do opieki czynnej			
	lata	2003	2002	2001	2003	2002	2001
Ogółem		7232	6823	8201	580	365	322
Gruźlica		6	4	8	2	2	--
Nowotwory		143	127	149	45	31	36
Choroby tarczycy		416	400	497	136	120	147
Cukrzyca		469	402	458	263	196	234
w tym leczeni insuliną		155	135	120	57	37	37
Niedokrwistość		123	119	83	37	35	34
Choroby ukł. nerwowego		1442	1406	1409	457	421	293
Choroby układu krążenia		2127	1942	2889	573	388	584
Choroby ukł. oddechowego		448	414	511	158	124	171
Choroby ukł. trawiennego		1068	1023	1072	351	306	379
Choroby ukł. mięśn.-kostnego		992	986	1126	301	295	319

Sprawozdanie działalności Miejskiej Przychodni Zdrowotnej w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w latach 2001-2003

Wyszczególnienie		Porady			Wizyty domowe		
		2003	2002	2001	2003	2002	2001
Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej	Razem	42139	40317	39257	816	797	1162
	Dorośli	29103	32829	25870	726	709	1071
	Dzieci	13036	7488	13387	90	88	91

Zadania Miejskiej Przychodni Zdrowia – powszechne profilaktyczne badania dzieci i młodzieży realizowane przez pielęgniarki medycyny szkolnej we wszystkich szkołach gminy Barczewo.

Wyszczególnienie	Razem		
	2003	2002	2001
Zakwalifikowano do opieki czynnej	1142	1135	1181
Wad wrodzonych	28	28	29
Zaburzeń rozwoju	215	213	253
Choroby narządu wzroku	331	327	333
Choroby ukł. oddechowego	54	56	60
Choroby układu krążenia	63	61	66
Uszkodzenia narządu ruchu	1071	1068	959

Liczba nowonarodzonych dzieci, objętych opieką Miejskiej Przychodni Zdrowia w latach 2001 – 2003 : 2001r – 154 , w 2002r – 144, w 2003r – 142 .

Zestawienie ilościowe wypadków komunikacyjnych oraz ich skutków w gminie Barczewo wraz z zestawieniem porównawczym gmin miejskich powiatu olsztyńskiego w latach 2001 – 2003 opracowane przez Komendę Miejską Policji w Olsztynie.

	WYPADKI			ZABICI			RANNI		
	2001	2002	2003	2001	2002	2003	2001	2002	2003
Barczewo	51	36	51	6	2	10	62	52	73
Biskupiec	29	16	37	2	3	3	38	21	54
Dobre Miasto	40	24	40	6	7	5	48	30	54
Olsztynek	42	44	57	6	8	12	72	75	66

3.5.3 Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe

Na terenie miasta i gminy Barczewo działają 22 stowarzyszenia i organizacje pozarządowe:

1. Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich w Barczewie
2. Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne "Ziemia Barczewska"
3. Stowarzyszenie Miłośników Historii Organizacji Młodzieżowych "Pokolenia " Koło w Barczewie
4. Stowarzyszenie "Każdemu Dać Szansę"

5. Stowarzyszenie Przedsiębiorców w Barczewie
6. Krajowy Związek Emerytów i Rencistów Służby Więziennej Koło w Barczewie
7. Gminny Klub "Pisa" w Barczewie
8. Warmińsko-Mazurski Związek Kobiet Wiejskich Koło w Mokinach
9. Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne "Pojezierze" Oddział Barczewo
10. Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Wipsowo
11. Stowarzyszenie "nasza Rodzina" w Kronowie
12. Stowarzyszenie Sportowe "Tempo" Wipsowo.
13. Klub Sportowy "Niedźwiedź" w Ramsowie.
14. Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Wiejskich w Barczewku.
15. Społeczne Towarzystwo Samorządowe w Olsztynie Oddział w Barczewie.
16. Stowarzyszenie "Eko-Dadaj" w Dadaju.
17. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Ramsowo i Okolic.
18. Związek Ochotniczych Straży Pożarnych w Barczewie.
19. Polski Związek Wędkarski Koło w Barczewie.
20. Ludowy Uczniowski Klub Kolarski "Krokus-Mazur" w Barczewie.
21. Stowarzyszenie Miłośników Mokin.
22. Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Z Upośledzeniem Umysłowym Koło Terenowe w Barczewie.

15 stycznia bieżącego roku , 20 organizacji podpisało porozumienie o współpracy pod tytułem " **Działajmy Wspólnie - Działajmy Razem**".

Organizacje jako pierwsze na terenie powiatu wybrały Radę Gminną Organizacji Pozarządowych, zadaniem której jest:

1. Reprezentowanie sektora pozarządowego miasta i gminy Barczewo wobec władz miejskich, powiatowych i wojewódzkich oraz innych partnerów społecznych.
2. Współpraca z administracją publiczną oraz innymi partnerami życia społecznego miasta i gminy Barczewo, powiatu olsztyńskiego, województwa oraz kraju.
3. Opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących sektora pozarządowego.
4. Współtworzenie i monitorowanie programów współpracy samorządów lokalnych z organizacjami pozarządowymi.
5. Uczestnictwo wytypowanego członka Rady w pracach reprezentacji sektora pozarządowego w wymiarze ponadgminnym.

6. Wypracowanie stanowisk odnośnie zagadnień dotyczących sektora pozarządowego w gminie, powiecie, województwie i kraju.
7. Podejmowanie działań na rzecz integracji sektora pozarządowego (m.in. organizacja corocznego Forum organizacji pozarządowych miasta i gminy Barczewo, organizacji spotkań branżowych i tematycznych organizacji pozarządowych).
8. Podejmowanie publicznej dyskusji nad zagadnieniami społeczeństwa obywatelskiego.
9. Wspieranie działań konkretnych organizacji pozarządowych oraz grup organizacji m. in. udzielanie rekomendacji organizacjom pozarządowym.
10. Promowanie Karty Etycznej Organizacji Pozarządowych.

Organizacje pozarządowe działające na naszym terenie zajmują się przede wszystkim zachowaniem dziedzictwa kulturowego, promocją miasta i gminy Barczewo, działalnością na rzecz osób z upośledzeniem umysłowym i osób niepełnosprawnych, zapobieganiu bezrobociu i szeroką działalnością sportową.

Celem głównym wszystkich organizacji jest kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym, poprzez budowanie partnerstwa między samorządem i organizacjami pozarządowymi.

Powyższe cele są realizowane poprzez organizowanie między innymi Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Chóralnej im. Feliksa Nowowiejskiego, Międzynarodowego Pleneru Malarskiego, utworzenie Galerii Sztuki w Synagodze, organizowaniu spływów kajakowych, wyścigów kolarskich oraz różnego rodzaju imprez sportowych i kulturalnych.

Poprzez organizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i uczestniczenie w różnego rodzaju kursach i szkoleniach.

Do realizowania w większym stopniu powyższych zadań pożądanym byłoby posiadanie własnego ogólnodostępnego lokalu.

3.6 Identyfikacja problemów

1. Brak możliwości szkoleń dla osób poszukujących pracy, podnoszenia bądź zmiany kwalifikacji zawodowych a także poradnictwa i pomocy przy rozpoczynaniu działalności gospodarczej.
2. Brak oferty ze strony gminy dla inwestorów mogących lokować działalność gospodarczą na terenie gminy.
3. Problem zabezpieczenia podstawowej opieki zdrowotnej dla mieszkańców miasta i gminy z powodu konieczności modernizacji budynku Miejskiej Przychodni Zdrowia w Barczewie

4. Brak pełno wymiarowej hali sportowej do upowszechniania kultury fizycznej i sportu dla uczniów gimnazjum oraz dla potrzeb wszystkich mieszkańców miasta i gminy.
5. Brak bazy sportowej w pozostałych miejscowościach gminy.

4. ZADANIA I OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ W ZAKRESIE ZIDENTYFIKOWANYCH PROBLEMÓW

Potrzeby rozbudowy lub modernizacji dotyczą praktycznie wszystkich podsystemów infrastruktury: wodnokanalizacyjnej, drogowej, ciepłownictwa, gospodarki odpadami komunalnymi, edukacji, ochrony zdrowia, a także kulturowej, sportowej i turystycznej.

Lista zadań do realizacji w bezpośredniej bądź dalszej przyszłości powstała na podstawie identyfikacji problemów w analizowanych obszarach działalności gminy pod kątem celów rozwoju gminy.

Zadania te, pogrupowane tematycznie, a w dalszej części niniejszego dokumentu ułożone według kryterium ważności, rozwiązywane będą poprzez realizację konkretnych projektów inwestycyjnych. Dla każdego projektu realizowanego w latach 2004-2006 określone zostaną ramy czasowe jego realizacji, a także źródła finansowania, oczekiwane rezultaty oraz instytucje odpowiedzialne za wprowadzenie projektu w życie. Projekty długoterminowe, planowane do realizacji w latach późniejszych, zostaną opisane analogicznie na większym poziomie ogólności (dotyczy to w szczególności montażu finansowego poszczególnych projektów).

4.1 Lista zadań

W zakresie promocji, turystyki i ochrony zabytków

- 1 Stworzenie zorganizowanego i wyodrębnionego instytucjonalnie Gminnego Punktu Informacji i Poradnictwa, którego zadaniem oprócz promocji gminy będzie pomoc dla osób poszukujących pracy i rozpoczynających działalność gospodarczą.
- 2 W ramach kontynuacji programu Dom Warmiński korzystając z dofinansowania środków ZPORR
 - stworzenie i wyposażenie wypożyczalni sprzętu kajakowego na przystani w Barczewie
 - oznakowanie szlaków kajakowych.
 - tworzenie i polepszanie standardu infrastruktury turystycznej w oparciu o istniejące i nowe obiekty turystyczne i agroturystyczne.
- 3 Wykonanie programu rewitalizacji obiektów zabytkowych na terenie Barczewa.

Uzyskanie wsparcia finansowego ZPORR pozwoli na rozwiązanie problemu złego stanu obiektów zabytkowych w mieście – potrzeba renowacji Kościoła Ewangelickiego, organów zabytkowych oraz wymiany ogrzewania w Synagodze na bardziej ekonomiczne i ekologiczne. Zagospodarowanie pomieszczeń w plebanii Kościoła Ewangelickiego.

- 4 Rozwiązanie problemu braku pomieszczeń dla Miejskiego Ośrodka Kultury oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (przystosowanych dla potrzeb niepełnosprawnych).
- 5 Budowa hali widowiskowej w Barczewie.
- 6 Budowa miasteczka ruchu drogowego.

W zakresie infrastruktury komunalnej oświaty i ochrony zdrowia

1. Wzrost poziomu zwodociągowania gminy - budowa wodociągów wraz z przyłączami w miejscowościach
 - Wójtowo - Nikielkowo etap II
 - Stare Włoki - Próle - Kołaki Wipsowo etap II
 - Kronówko - Kronowo - Barczewo
 - Kromerowo – Krupoliny – Barczewo
 - Jedzbark
2. Wzrost poziomu skanalizowania gminy - budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach:
 - Wójtowo
 - Ruszajny
 - Kromerowo
 - budowa kanalizacji sanitarnej na osiedlu domków jednorodzinnych w Barczewie
3. Modernizacja oczyszczalni ścieków w Niedźwiedziu.
4. Budowa i modernizacja dróg w celu usprawnienia komunikacji z drogami powiatowymi i wyższej kategorii w miejscowościach gminy o dużej dynamice zabudowy mieszkalno-usługowej:
 - budowa kanalizacji deszczowej na ul. Słowackiego i Nowodworcowej w Barczewie
 - budowa drogi gminnej nr 2609037 Wójtowo – Nikielkowo
 - modernizacja drogi gminnej nr 2609017 Tumiany - Bartoły Wielkie.
 - budowa ulic z infrastrukturą techniczną na osiedlu domów jednorodzinnych w Barczewie,
 - budowa dróg osiedlowych z infrastrukturą techniczną w Wójtowie.
 - stałe polepszanie stanu dróg gminnych.
6. Budowa oświetlenia ulicznego na osiedlu domków jednorodzinnych w Barczewie.
7. Budowa i uzupełnienie oświetlenia ulicznego w miejscowościach gminy.

8. Budowa i wyposażenie Miejskiej Hali Sportowej w Barczewie
9. Rozbudowa Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Łęgajnach
10. Rozbudowa i przebudowa Przychodni Zdrowia w Barczewie

4.1. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć

Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego będzie poddawana sprawdzeniu na poszczególnych etapach, na koniec każdego okresu programowania (2004 – 2006, 2007 – 2013) oraz na koniec okresu objętego niniejszym Planem. Kontrolą podlegać będzie stopień realizacji poszczególnych celów, monitorowanie postępu wdrażania zaplanowanych działań, ich zgodności z harmonogramem, sposób finansowania oraz rezultaty.

W wyniku wdrożenia działań zaplanowanych w Planie Rozwoju Lokalnego na lata 2004 – 2006 przewiduje się osiągnięcie następujących wskaźników ogólnych:

- wzrost poziomu zwodociągowania gminy,
- wzrost poziomu skanalizowania gminy,
- stworzenie możliwości edukacji kultury fizycznej dla młodzieży gimnazjalnej oraz zwiększenie dostępu mieszkańców gminy do infrastruktury sportowej poprzez budowę Miejskiej Hali Sportowej w Barczewie,
- zabezpieczenie mieszkańcom miasta i gminy dostępu do podstawowej opieki zdrowotnej oraz wzrost poziomu świadczeń zdrowotnych poprzez rozbudowę i przebudowę Miejskiej Przychodni Zdrowia w Barczewie,
- podniesienie poziomu atrakcyjności terenów pod zabudowę poprzez usprawnienie komunikacji oraz polepszenie stanu dróg gminnych,
- poprawa funkcjonalności Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Łęgajnach poprzez modernizację i rozbudowę istniejącej bazy sportowej,
- przygotowanie dokumentacji dotyczącej projektu rewitalizacji obiektów zabytkowych na terenie miasta,
- zwiększenie stopnia promocji walorów turystycznych i gospodarczych gminy a także stworzenie dostępu do informacji dla przedsiębiorców i osób fizycznych poprzez stworzenie i uruchomienie Gminnego Ośrodka Informacji i Poradnictwa.

4.2 Realizacja zadań i projektów

Lista zadań, zestawiona w poprzednim rozdziale, przekłada się na poszczególne działania. Te z kolei często podlegają etapowaniu. W poniższej tabeli zestawiono przewidywany harmono-

gram realizacji projektów. Tabela ta pozwoli na określenie stopnia zapotrzebowania na środki budżetowe i pozabudżetowe w poszczególnych latach.

Ponadto każde działanie będzie podlegać kontroli i ocenie. Stopień realizacji poszczególnych działań zostanie określony przy pomocy wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania. W poniższej tabeli zestawiono przykładowe rodzaje wskaźników dla różnych rodzajów zadań oraz sposób ich pomiaru.

Wskaźniki	Jednostka miary	Sposób pomiaru
Wskaźniki produktu		
1. Powierzchnia zmodernizowanych / wyremontowanych lokalnych ośrodków zdrowia	584 m ²	Monitoring na miejscu realizacji inwestycji, dane techniczne z oddania obiektów do użytku
2. Powierzchnia nowozbudowanej hali sportowej	1041 m ²	j.w.
3. Powierzchnia zmodernizowanych szkół podstawowych	500 m ²	j.w.
4. Powierzchnia nowopowstałych pomieszczeń gospodarczych w obiektach szkolnych	364 m ²	Monitoring na miejscu realizacji inwestycji, dane techniczne z oddania obiektów do użytku
5. Długość nowozbudowanej sieci kanalizacyjnej	17482 mb	Monitoring w miejscu realizacji projektu
6. Długość sieci wodociągowej nowej i zmodernizowanej	40081mb	j.w.
7. Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków	1 szt.	j.w.
8. Długość wybudowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacji deszczowej	1500 mb	Monitoring na miejscu realizacji inwestycji, dane techniczne z oddania obiektów do użytku
9. Liczba nowopowstałych punktów oświetleniowych	30 szt.	j.w.
10. Liczba powstałych Punktów Informacji	1sz	j.w.
Wskaźniki rezultatu		
1. Zwiększenie liczby pacjentów lokalnych ośrodków zdrowia	750 osób	Statystyka gminna
2. Liczba osób korzystających z sali gimnastycznej	700 osób	Statystyka gminna
3. Utworzenie sekcji sportowych dla młodzieży w wieku 14 – 16 lat	4 sekcje	Statystyka gminna
4. Liczba uczniów szkół podstawowych	180 osób	Statystyka gminna
5. Liczba dzieci w przedszkolach	25 osób	Statystyka gminna
6. Ilość oczyszczonych ścieków w stosunku do ładunku	100 %	Statystyka gminna

zanieczyszczeń trafiających do oczyszczalni ścieków		
7. Liczba obiektów zabezpieczonych przed zagrożeniami	50 szt.	Statystyka gminna
8. Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do wodociągu i kanalizacji sanitarnej	600 budynków	Statystyka gminna
9. liczba ofert programowych GPIIP	10 szt	Statystyka gminna
Wskaźniki oddziaływania		
1. Liczba osób korzystających z usług ochrony zdrowia na miejscu	44.000 osób	Roczna statystyka i sprawozdawczość w miejscu
2. Zwiększenie dostępności pacjentów do lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej	10 %	Statystyka i sprawozdawczość w miejscu na koniec okresu programowania w stosunku do ilości podanych na dzień dzisiejszy
3. Zwiększenie sprawności fizycznej młodzieży	25 %	Statystyka szkolna na koniec okresu programowania w stosunku do ilości podanych na dzień dzisiejszy
4. Zwiększenie aktywności pozalekcyjnej uczniów w postaci ilości organizowanych zajęć sportowych	30 %	Roczna statystyka szkolna
5. Zmniejszenie ilości wad postawy wśród uczniów i młodzieży	15 %	Statystyka szkolna i gminna na koniec okresu programowania w stosunku do ilości podanych na dzień dzisiejszy
6. Ilość osób korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	2500 osób	Statystyka gminna w pierwszym roku po zakończeniu realizacji inwestycji
7. Polepszenie stanu środowiska naturalnego (ilość odprowadzanych i oczyszczanych ścieków)	100 %	Statystyka gminna po zakończeniu realizacji inwestycji
8. Wzrost poziomu życia mieszkańców	20 %	Badania ankietowe na koniec okresu programowania w stosunku do ilości podanych na dzień dzisiejszy
9. Liczba osób korzystających z ofert i usług GPIIP	1000	Roczna statystyka gminna

4.3 Powiązanie projektów z innymi działaniami realizowanymi na terenie powiatu / województwa

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem programowym, który integruje potrzeby społeczności lokalnej w zakresie ładu kulturowo – ekologicznego, społecznego, gospodarczo – infrastrukturalnego. W swoich ustaleniach bazuje na dokumentach i programach planistycznych będących podstawą polityki regionalnej zarówno na poziomie krajowym, wojewódzkim jak i powiatowym. Zgodność Planu Rozwoju Lokalnego ze strategicznymi dokumentami planistycznymi jest warunkiem koniecznym jego skutecznej realizacji.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Barczewo ze swoimi celami nadrzędnymi oraz celami częściowymi wpisuje się w cele Strategii Rozwoju Powiatu i Województwa. Są nimi:

1. Rozwój przedsiębiorczości,
2. Rozwój turystyki i kultury,
3. Restrukturyzacja i rozwój obszarów wiejskich,
4. Rozwój infrastruktury technicznej w tym infrastruktury społecznej zdrowotnej i oświatowej.

Większość z działań przewidzianych do realizacji przez niniejszy Plan wynika z założeń programowych Strategii Rozwoju Powiatu . Są to zarówno zadania, których wdrożenie należy do kompetencji władz samorządowych Gminy Barczewo, jak również inne projekty, których realizacja zależy od zaangażowania władz powiatowych, lokalnej społeczności lub inwestorów zewnętrznych. Zadaniem tymi są:

w zakresie rozwoju przestrzennego:

- budowa nowych dróg i tras rowerowych,
- wspieranie inicjatyw dotyczących rozbudowy infrastruktury turystycznej,

w zakresie rozwoju społecznego:

- wspieranie ponadregionalnych imprez kulturalnych i sportowych,
- edukacja turystyczna i kulturalna dorosłych i młodzieży,
- organizowanie szkoleń dla dorosłych z zakresu rozwoju usług turystycznych,
- podnoszenie standardu wyposażenia szkół,
- wzrost poziomu świadczeń zdrowotnych
- wprowadzenie nowoczesnych form opieki społecznej,

w zakresie rozwoju gospodarczego:

- współpraca w zakresie inicjatyw ponadregionalnych,
- stworzenie bazy danych o możliwościach inwestowania na terenie powiatu,
- stworzenie profesjonalnych materiałów promocyjnych,
- upowszechnianie informacji o istniejących źródłach wspierania finansowego,
- ochrona środowiska naturalnego:

- rozwiązanie problemu zagospodarowania odpadów stałych,
- uruchomienie programu zbierania i segregacji śmieci,
- wspieranie i koordynacja inicjatyw rozwijających proekologiczną infrastrukturę techniczną.

Systematyczne wdrażanie zadań przewidzianych w Strategii Rozwoju Powiatu przez gminy członkowskie pozwoli na zrównoważony rozwój tego obszaru, wzrost jakości życia mieszkańców, wzrost atrakcyjności powiatu jako miejsca zamieszkania, rozwój działalności gospodarczej, wzrost atrakcyjności turystycznej.

5. SYTUACJA FINANSOWA LATA 2004 – 2006 i 2007 – 2013

Aktualna i prognozowana sytuacja finansowa gminy Barczewo w okresie programowania 2004- 2006 oraz na lata późniejsze została przedstawiona w tabelach Nr 1 oraz Nr 2.

Tabela nr 1

LP	Wyszczególnienie	2003rok wykonanie	2004 rok plan	2005 rok	2006 rok
I	Dochody ogółem	19.692.076	22.406.816	22.500.000	23.500.000
A	Dochody własne w tym	8.974.818	9.283.090	10.150.000	10.650.000
1.	Z podatków i opłat	4.928.169	4.654.000	4.700.000	4.900.000
2.	Z majątku gminy	797.846	755.000	800.000	750.000
3.	Z udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	2.479.703	3.343.203	3.600.000	4.100.000
B	Subwencje	7.670.040	8.850.720	9.000.000	9.500.000
C	Dotacje celowe na zadania z zakres. Administracji rządowej	1.721.821	3.069.782	2.900.000	2.900.000
D	Pozostałe dotacje celowe	1.210.001	1.108.810	300.000	300.000
E	Dotacje celowe na zadania realizowane na podst porozum z JST	115.396	94.414	150.000	150.000
II	Wydatki ogółem w tym	20.889.590	21.879.486	21.400.000	22.250.000
A	wydatki bieżące	17.158.420	19.695.669	18.900.000	19.250.000
B	<u>Wydatki inwestycyjne</u>	3.731.170	2.183.817	2.500.000	3.000.000
III	Spląty pożyczek i kredytów	700.000	900.000	1.100.000	1.250.000
V	Wynik (I-II)	-1.197.514	527.330	1.100.000	1.250.000
VI	Planowana łączna kwota długu na koniec roku budżetowego	4.700.000	3.800.000	2.700.000	1.450.000

Tabela nr 2

L P	Wyszczególnienie	2007 rok	2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok	2012 rok	2013 rok
I	Dochody ogółem	24.150.00	24.650.00	25.150.00	25.650.00	25.850.00	26.000.00	26.300.00
		0	0	0	0	0	0	0
A	Dochody własne w tym:	11.200.00	11.800.00	12.250.00	12.650.00	12.850.00	13.000.00	13.300.00
		0	0	0	0	0	0	0
1.	Z podatków i opłat w tym	5.000.000	5.100.000	5.150.000	5.200.000	5.300.000	5.450.000	5.750.000
2.	Z majątku gminy	700.000	600.000	500.000	500.000	400.000	400.000	400.000
3.	Z udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	4.200.000	4.300.000	4.500.000	4.600.000	4.700.000	4.700.000	4.700.000
B	Subwencje	9.900.000	9.900.000	9.900.000	10.000.00	10.100.00	10.100.00	10.100.00
					0	0	0	0
C	Dotacje celowe na zadania z zakresu administracji rządowej.	2.500.000	2.400.000	2.400.000	2.400.000	2.400.000	2.400.000	2.400.000
D	Pozostałe dotacje celowe	350.000	350.000	400.000	400.000	300.000	300.000	300.000
E	Dotacje celowe na zadania realizowane na podst. porozumień JST.	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
II	Wydatki ogółem w tym:	23.900.00	24.400.00	24.850.00	25.350.00	25.500.00	26.000.00	26.300.00
		0	0	0	0	0	0	0
A	Wydatki bieżące	20.900.00	21.200.00	21.350.00	21.850.00	22.000.00	22.150.00	22.200.00
		0	0	0	0	0	0	0
B	Wydatki inwestycyjne	3.000.000	3.200.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.850.000	4.100.000
II	Spłaty pożyczek i kredytów	250.000	250.000	300.000	300.000	350.000	xxx	xxx
V	Wynik (I-II)	250.000	250.000	300.000	300.000	350.000	0	0
VI	Planowana łączna kwota długu na koniec roku budż.	1.200.000	950.000	650.000	350.000	0	0	0

5.1 Planowane inwestycje i źródła finansowania.

Zestawienie planowanych wydatków Gminy Barczewo z planowanymi nakładami na realizację zadań określonych w Planie Rozwoju Lokalnego w latach 2004 – 2006 przedstawia poniższa tabela.

Planowane inwestycje nakłady finansowe [zł]	Rok 2004				Rok 2005				Rok 2006				2004 – 2006			
	Razem	Środki własne	ERDF	Budżet państwa	Razem	Środki własne	ERDF	Budżet państwa	Razem	Środki własne	ERDF	Budżet państwa	Razem	Środki własne	ERDF	Budżet państwa
1. Rozbudowa i przebudowa Przychodni Zdrowia w Barczewie	8000	8000	0	0	1500000	225000	1125000	150000	0	0	0	0	1508000	233000	1125000	150000
2. Budowa i wyposażenie Miejskiej sali sportowej w Barczewie	43000	43000	0	0	2756200	413430	2067150	275620	2756200	413430	2067150	275620	555400	869860	4134300	551240
3. Rozbudowa Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Łęgajnach	10000	10000	0	0	1000000	150000	750000	100000	0	0	0	0	1010000	160000	750000	100000
4. Modernizacja obiektów szkolnych	150000	150000	0	0	50000	50000	0	0	350000	52.500	262500	35000	550000	252500	262500	35000
5. Utworzenie Gminnego Punktu Informacji i Poradnictwa	0	0	0	0	100000	15000	75000	10000	0	0	0	0	100000	15000	75000	10000
6. Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wójtowo	0	0	0	0	1245965	186895	934473	124597	1245965	186895	934473	124597	2491930	373790	1868946	249194
7. Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Ruszajny	20000	20000	0	0	500000	75000	375000	50000	600000	90000	450000	60000	1120000	185000	825000	110000
8. Modernizacja oczyszczalni ścieków w Niedźwiedziu	0	0	0	0	381939	57291	286454	38194	0	0	0	0	381939	57291	286454	38194
9. Budowa wodociągu wraz z przyłączami w miejscowości Wójtowo-Nikielkowo etap II	0	0	0	0	1824434	273665	1368326	182443	1824434	273665	1368,326	182,443	3648868	547330	2736652	364886

10. Budowa wodociągu Wipsowo, Stare Włoki, Próle Kolaki etap II	0	0	0	0	1602988	240448	1202241	160299	0	0	0	0	1602988	240448	1202241	160299
11. Budowa wodociągu Kronówko - Kronowo- Barczewo	30000	30000	0	0	500000	75000	375000	50000	0	0	0	0	530000	105000	375000	50000
12. Budowa wodociągu Kromerowo – Krupoliny – Barczewo	100000	100000	0	0	1300000	195000	975000	130000	1300000	195000	975000	130000	2700000	490000	1950000	260000
13. Budowa wodociągu w Miejscowości Jedzbark	30000	30000	0	0	0	0	0	0	500000	75000	375000	50000	530000	105000	375000	50000
14. Budowa kanalizacji deszczowej ul. Słowackiego – Nowodworcowa w Barczewie	0	0	0	0	400000	60000	300000	40000	0	0	0	0	400000	60000	300000	40000
15. Budowa oświetlenia ulicznego na osiedlu domków jednorodzinnych w Barczewie	0	0	0	0	100000	15000	75000	10000	0	0	0	0	100000	15000	75000	10000
16. Budowa kanalizacji sanitarnej w Kromerowie	0	0	0	0	0	0	0	0	700000	105000	525000	70000	700000	105000	525000	70000
Razem	391000	391000	0	0	13261526	2031729	9908644	1321153	9276599	1391490	6957449	927660	22929125	3814219	16866093	2248813

Poniższa tabela przedstawia możliwości finansowe Gminy Barczewo do planowanych nakładów ze środków własnych przy współfinansowaniu inwestycji w latach 2004 – 2006

	2004	2005	2006	Razem
Planowany wkład własny -	391.000,00	2.031.729,00	1.391.490,00	3.814.219,00
Planowane w budżetach 2004 - 2006 nakłady inwestycyjne	391.000,00	2.500.000,00	3.000.000,00	5.741.000,00
Różnica	0,00	468.271,00	1.608.510,00	1.926.781,00
Planowane środki finansowe z budżetu państwa	0,00	1.321.153,00	927.666,00	2.237.900,00

Z powyższych zestawień wynika, że realizacja Planu Rozwoju Lokalnego nie powinna być zagrożona przez niedobór środków własnych gminy. Sytuacja, w której wszystkie kwalifikujące się do wsparcia w ramach ZPORR projekty wsparcie takie otrzymują jest oczywiście sytuacją idealną. Uzyskanie dotacji zależy będzie od wielu czynników, m. in. od jakości przygotowania poszczególnych projektów, od konkurencji ze strony innych gmin, od ilości alokowanych środków i wielu innych, w większym lub mniejszym stopniu przewidywalnych czynników. Pamiętać jednak trzeba, że w przypadku braku środków na sfinansowanie projektu zgodnie z planowanym harmonogramem jego realizacja może zostać przesunięta na rok kolejny. I odwrotnie, wolne środki finansowe w danym roku mogą posłużyć na sfinansowanie przyszłorocznych inwestycji. Poza tym, stosunkowo niski aktualny i planowany stan zadłużenia gminy pozwala dodatkowo zwiększyć możliwości inwestycyjne dzięki zewnętrznym źródłom finansowania.

Biorąc pod uwagę:

- planowane wydatki inwestycyjne gminy (wyszczególnione w tabelkach powyżej)
- możliwości dofinansowania oferowane przez program ZPORR,
- możliwości dofinansowania z innych źródeł publicznych (pomoc udzielana jednostkom samorządu terytorialnego na realizację inwestycji infrastrukturalnych nie jest pomocą publiczną wg zapisów ustawowych; wsparcie może kumulować się nawet do 100% wydatków),
- uwzględniając zadłużenie gminy oraz koszty związane z jego obsługą, można stwierdzić, że Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Barczewo jest wykonalny z finansowego punktu widzenia.

Gmina zgodnie z dokumentami tematycznymi programów operacyjnych UE musi zapewnić część środków potrzebnych na realizację inwestycji. Po ogólnym oszacowaniu kosztów poszczególnych projektów dokonano ich podziału na źródła finansowania zgodnie z posiadanymi na

dzień dzisiejszy informacjami o Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego.

Powyżej przedstawione zostały tabele z poszczególnymi projektami ich finansowaniem i harmonogramem realizacji. Szczególna uwaga została zwrócona na inwestycje przewidziane na lata 2004 – 2006. W dalszej części opracowania przedstawiona zostanie także ich charakterystyka i szczegółowe informacje dotyczące wskaźników monitorowania.

Inwestycje przewidziane na kolejny okres programowania Unii Europejskiej, tj. lata 2007 – 2013, zostały przedstawione bardziej ogólnie. Związane jest to przede wszystkim z faktem, że na kolejny okres zostanie przygotowany nowy Plan Rozwoju Lokalnego. Uszczegółowieniu poddane będą wówczas harmonogram, finansowanie oraz szczegółowy opis projektów.

Lp.	Planowane inwestycje	Razem	Środki własne	ERDF*	
		w złotych			
1.	Modernizacja i budowa istniejącej sieci wod – kan w gminie	Okres realizacji	2007-2013		
		Koszt całkowity	3800000	950000	2850000
		Szacowany koszt roczny	633333	158333	475000
2.	Budowa gminnych dróg utwardzonych	Okres realizacji	2007-2013		
		Koszt całkowity	25100000	6275000	18825000
		Szacowany koszt roczny	4183333	1045833	3137500
3.	Budowa i modernizacja dróg chodników w gminie	Okres realizacji	2007-2013		
		Koszt całkowity	1500000	375000	1125000
		Szacowany koszt roczny	250000	62500	187500
4.	Rewitalizacja obiektów zabytkowych na terenie Starego Miasta	Okres realizacji	2007-2013		
		Koszt całkowity	1500000	225000	1125000
		Szacowany koszt roczny	250000	37500	187500
		Koszt całkowity	31.900.000	7.975.000	5.981.250
Razem		Szacowany koszt roczny	5.316.667	1.329.167	3.987.500

*Kolejny okres programowania Unii Europejskiej, to jest na lata 2007 – 2013, będzie wymagał sporządzenia odrębnych dokumentów strategicznych na szczeblu centralnym i krajowym. Ponadto zostaną sporządzone nowe dokumenty programowe dotyczące wsparcia z funduszy strukturalnych. W związku z tym planowane obecnie projekty, które mają być zrealizowane w ciągu lat 2007 – 2013, mogą podlegać różnym kryteriom kwalifikowalności kosztów oraz poziomom wsparcia. W związku z nieznaną obecnie procedurą przyznawania wsparcia na kolejny okres programowania UE przyjęto poziom 75% kosztów kwalifikowanych jako wysokość refundacji z ERDF w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem, określającym cele i programy działań na kilka lat oraz wymagającym ciągłej pracy nad podnoszeniem jego jakości. Proces jego wdrażania jest złożonym przedsięwzięciem, wymagającym dobrego przygotowania informacyjnego i stałej

komunikacji ze społeczeństwem. Wdrożeniu programu towarzyszyć będzie jego ewaluacja, która będzie się opierać na pozyskiwaniu obiektywnej informacji o jego przebiegu, skutkach i publicznym odbiorze. Ze względu na swój długookresowy charakter wdrażanie założeń Planu Rozwoju Lokalnego jest procesem ciągłym, wymagającym stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych oraz elastyczności w dostosowaniu się do priorytetów w zakresie uzyskiwania zewnętrznych środków finansowych.

6. SYSTEM WDRAŻANIA ORAZ MONITOROWANIA PLANU.

Poszczególne projekty wdrażane są w oparciu o harmonogram realizacji projektów zawarty we wcześniejszej części niniejszego dokumentu. Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego obejmuje następujące podokresy:

1. grudzień 2004 – grudzień 2006
2. Styczeń 2007 – grudzień 2013.

Finansowanie. Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego uzależniona jest od wysokości pozyskanych środków zarówno krajowych jak i z funduszy strukturalnych. Biorąc pod uwagę prognozę dopuszczalnej wysokości zobowiązań w poszczególnych latach i wysokość środków jakie mogą być wydatkowane bezpośrednio z budżetu, możliwości finansowe gminy wskazują, że na realizację przyjętych celów zostanie zabezpieczone 25% wkładu w stosunku do uzyskanych środków wspólnotowych.

Zakłada się, że niewykonanie wszystkich planowanych zadań w latach 2004-2006 powoduje przesunięcie ich realizacji na lata następne.

Plan finansowy z uwzględnieniem różnych źródeł finansowania oraz harmonogramu na poszczególne lata został przedstawiony w rozdziale 5.1

Zarządzanie. Funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizację Planu Rozwoju Lokalnego będzie pełnić specjalnie powołany w tym celu Zarządzeniem Burmistrza Barczewa Zespół do Spraw Rozwoju Lokalnego. Zakres zadań Zespołu do Spraw Rozwoju Lokalnego obejmuje m.in.:

- opiniowanie tekstu Planu w trakcie jego sporządzania oraz bieżącą koordynację prac,
- przeprowadzanie konsultacji społecznych w celu zapoznania mieszkańców gminy z treścią Planu oraz zebrania uwag i wniosków,
- rekomendowanie tekstu Planu Radzie Miejskiej w celu jego uchwalenia,

- zapewnienia zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu, w tym w szczególności w zakresie zamówień publicznych, zasad konkurencji, ochrony środowiska, jak też zagwarantowanie przestrzegania zasad zawierania kontraktów publicznych,
- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu,
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Planu,
- przygotowanie rocznych raportów na temat wdrażania Planu,
- zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach,
- dokonanie oceny po zakończeniu realizacji Planu.

Institucja wdrażająca Plan Rozwoju Gminy

Urząd Miejski w Barczewie, jako instytucja wdrażająca Plan, odpowiedzialny będzie za:

- opracowanie i składanie wniosków o finansowanie zewnętrzne,
- bezpośrednią realizację działań przewidzianych w Planie w zakresie przygotowania przetargów, gromadzenia dokumentacji bieżącej, nadzoru nad wykonawcą pod kątem terminowości i jakości wywiązania się z zobowiązania,
- zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

Monitoring wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego

Monitorowania wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego oraz jego poszczególnych elementów dokonywać będzie Zespół do Spraw Rozwoju Lokalnego. Aby zachować ciągłość procesu przygotowania Planu i jego realizacji, w skład Zespołu wchodzić będą członkowie grupy roboczej, zaangażowanej w sporządzanie Planu Rozwoju Lokalnego.

Zebrania Zespołu do Spraw Rozwoju Lokalnego odbywać się będą raz na pół roku. Istnieje możliwość częstszych spotkań po uprzednim zawiadomieniu członków Zespołu. Funkcję Sekretariatu Komisji do spraw Rozwoju Lokalnego pełnić będzie Sekretariat Urzędu Miejskiego w Barczewie. Obowiązkiem Sekretariatu będzie zawiadamianie członków Zespołu o terminach posiedzeń oraz przygotowywanie na ww. posiedzenia szczegółowych informacji na temat postępów w realizacji Planu Rozwoju Lokalnego w formie standardowego raportu monitorującego (Załącznik 1). Obowiązkiem Sekretariatu będzie także przygotowywanie protokołów z posiedzeń Zespołu do Spraw Rozwoju Lokalnego, zawierających ustalenia ww. posiedzeń i przesyłanie ich do członków Zespołu. Ponadto Zespół analizować będzie ilościowe i jakościowe informacje na temat wdrażanych projektów i całego Planu Rozwoju Lokalnego w aspekcie finanso-

wym i rzeczowym. Celem takiej analizy jest zapewnienie zgodności realizacji projektów i Planu z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami. Jeśli w raportach monitoringowych ujawnione zostaną problemy związane z wdrażaniem Planu, Zespół do Spraw Rozwoju Lokalnego powinien podjąć działania mające na celu wyeliminowanie pojawiających się trudności wdrożeniowych.

Na koniec każdego podokresu planowania (tzn. w styczniu 2007 i w styczniu 2014 r.) Zespół do Spraw Rozwoju Lokalnego sporządzi raport końcowy, obrazujący faktycznie zrealizowane zadania w kontekście założeń Planu Rozwoju Lokalnego. Wszelkie rozbieżności pomiędzy ustaleniami Planu a jego rzeczywistym wykonaniem będą w w/w raporcie szczegółowo wyjaśnione. Raport końcowy będzie dostępny do wglądu w Sekretariacie.

7. SPOSOBY OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

Podstawowym warunkiem wiarygodności i skuteczności ewaluacji jest jej niezależność. Z warunku tego wynika konieczność utworzenia niezależnej organizacyjnie od zespołów zaangażowanych w proces tworzenia i wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego komórki ewaluacyjnej w strukturze Urzędu Miejskiego. W jej skład wchodziłoby pracownicy zajmujących się ewaluacją ex-post. Celem tej ewaluacji jest określenie faktycznych efektów zrealizowanych projektów w ramach Planu.

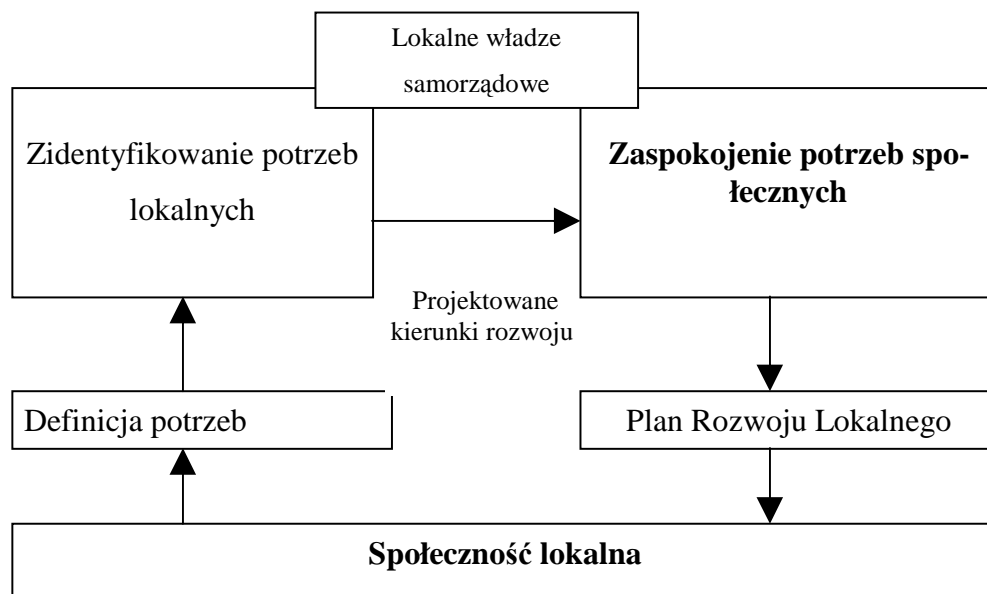
Osoby te będą dokonywać oceny postępów wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego oraz poszczególnych projektów. Ocena ta będzie się odbywać na podstawie raportów ewaluacyjnych przygotowywanych przez Zespół do Spraw Rozwoju Lokalnego.

Pracownicy Zespołu do spraw Rozwoju Lokalnego do 31 stycznia każdego roku przygotowują raport ewaluacyjny (wg formatu zamieszczonego w Załączniku 2), dotyczący roku poprzedniego. W raporcie tym znajdują się w szczególności informacje o:

- skuteczności - kryterium to pozwala określić czy cele danego projektu (jak i całego Planu) określone na etapie programowania zostały osiągnięte,
- efektywności - kryterium to porównuje zasoby finansowe zaangażowane przy realizacji projektu i Planu z rzeczywistymi osiągnięciami projektu i Planu na poziomie produktu, rezultatu lub oddziaływania,
- użyteczności - kryterium to pozwala ocenić faktyczne efekty projektu i Planu na poziomie produktu, rezultatu i oddziaływania w nawiązaniu do wcześniej zdefiniowanych w Planie Rozwoju Lokalnego potrzeb i problemów.

W raporcie ewaluacyjnym zawarte będą także rekomendacje i proponowane zmiany w Planie Rozwoju Lokalnego. Plan Rozwoju Lokalnego będzie aktualizowany uchwałą Rady Miejskiej na podstawie rekomendacji i propozycji zmian zawartych w raporcie ewaluacyjnym. Szczegółowe zasady wprowadzania korekt i aktualizowania Planu powinna określać specjalna uchwała w sprawie Planu Rozwoju Lokalnego.

Władze samorządowe w trakcie wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego muszą znaleźć skuteczną metodę przekazywania informacji do otoczenia. Powinny także zwrócić baczną uwagę na sprawny system przyjmowania informacji z otoczenia, od partnerów społecznych.

Możemy wyróżnić dwa główne typy otoczenia społecznego, z którym władze gminy muszą się komunikować. Po pierwsze jest to otoczenie wewnętrzne, obejmujące pracowników urzędu, którzy uczestniczą bezpośrednio w administrowaniu gminą, ich wiedzę, motywację, umiejętności praktyczne, kompetencje interpersonalne, lecz także technologię i zasoby organizacji. Jest również otoczenie zewnętrzne. Otoczenie zewnętrzne bliższe obejmuje przede wszystkim ogół mieszkańców gminy, w którym jednak można wyróżnić szereg grup, organizacji, stowarzyszeń i instytucji czy przedsiębiorstw. Otoczenie zewnętrzne dalsze jest to faktyczne otoczenie gminy jako wspólnoty terytorialnej – sąsiednie gminy, struktury powiatowe, wojewódzkie i ogólnopolskie.

Obszary działań w zakresie komunikacji dwustronnej i współpracy władz gminy Barczewo ze społecznością lokalną to:

- informacja o postępach wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego – każdy mieszkaniec gminy będzie miał możliwość uzyskania informacji o aktualnym stanie prac wdrożeniowych Planu Rozwoju Lokalnego w siedzibie sekretariatu Urzędu Miejskiego w Barczewie, wraz z wglądem w dokumentację (raporty monitoringowe, raporty ewaluacyjne),
- możliwość udziału mieszkańców w posiedzeniach Zespołu do Spraw Rozwoju Lokalnego (po wcześniejszym zgłoszeniu swojej obecności),
- podjęcie współpracy z mediami lokalnymi - podawanie informacji o wdrażanych projektach w mediach lokalnych przynajmniej raz w roku,
- informacje z prac Komisji do Spraw Rozwoju Lokalnego zamieszczane na stronie WWW.

Instytucja Zarządzająca zapewnia środki informacyjne i promocyjne w zakresie udzielonej pomocy z funduszy strukturalnych. Wykorzystywane środki informacyjne i promocyjne będą miały na celu przede wszystkim informowanie potencjalnych i faktycznych odbiorców pomocy o możliwościach wsparcia ze strony UE oraz informowanie opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy unijnej dla poszczególnych projektów i rezultatach tych działań.

Informowanie i promocja odbywać się będzie poprzez podawanie w prasie lokalnej i regionalnej oraz w Internecie podawane będą systematycznie informacje na temat zaangażowania finansowego UE w realizację projektów oraz stanie zaawansowania realizacji zadań i ich efektów w ramach Planu. Sprawy związane ze środkami informacyjnymi i promocyjnymi stosowanymi przez Państwa Członkowskie odnośnie pomocy z funduszy strukturalnych reguluje Rozporządzenie Komisji Europejskiej nr 1159/2000.

8. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1.

Raport monitoringowy z realizacji projektu

1. Tytuł projektu

.....

2. Kolejny numer raportu monitoringowego i okres objęty raportem

.....

3. Dane teleadresowe osoby przygotowującej

.....

.....

4. Opis działań zrealizowanych w okresie objętym raportem monitoringowym

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Harmonogram realizacji projektu

a) planowany

Etapy realizacji projektu	Rok 200...				Rok 200...				Rok 200...				Rok 200...			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV

b) rzeczywisty

Etapy realizacji projektu	Rok 200...				Rok 200...				Rok 200...				Rok 200...			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV

6. Finansowa realizacja projektu

Etapy realizacji projektu	Źródło 1		Źródło 2		Źródło 3		Razem	
	Planowane wydatki	Faktyczne wydatki	Planowane wydatki	Faktyczne wydatki	Planowane wydatki	Faktyczne wydatki	Planowane wydatki	Faktyczne wydatki
RAZEM								

7. Działania jakie zostaną zrealizowane w najbliższym czasie

.....

.....

8. Informacje o problemach związanych z realizacją projektu

.....

.....

9. RAPORT EWALUACYJNY REALIZACJI PROJEKTU

Załącznik nr 2.

1. Tytuł projektu

.....

2. Kolejny numer raportu i okres objęty raportem ewaluacyjnym

.....

3. Podstawa sporządzenia raportu ewaluacyjnego (nr raportu monitoringowego z realizacji projektu)

.....

.....

4. Dane teleadresowe osoby przygotowującej

.....

.....

5. Skuteczność realizacji projektu

Cele:

a) zakładane

.....

.....

.....

.....

b) osiągnięte

.....

.....

.....

.....

6. Efektywność realizacji projektu

Procentowy wskaźnik rzeczywiście zaangażowanych środków finansowych na realizację projektu w stosunku do zakładanych wydatków w okresie raportowania

.....

.....

.....

.....

7. Użyteczność realizacji projektu

Porównanie efektów przeprowadzenia inwestycji (mierzalnych wskaźników) w stosunku do wartości zakładanych w projekcie.

.....
.....
.....
.....

8. Zalecane zmiany w przebiegu realizacji projektu

.....
.....
.....
.....

9. Uwagi

.....
.....
.....
.....